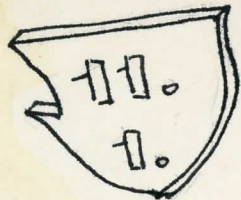

1998

WOOD BOYS

První akce v Novém roce
mířila na kontrolu
netopyřů v okolí Wood Boys
náboji Staré Dětřevky.
Kibor s nejmenšími účastní-
kami Tinou, Michal, Janar
Papa, David.
Největší radost z každé-
ho nalezeního netopyřa
měla Tina - ale to jí brzy
přeslo. Zato nás ne!

A tak jsme jich napočítali celkem 55.

Na oběd zastavujeme v myslivně - a pak dodalšího
dole - Kružberk. Tam je netopyřů mnohem méně -
pouze pět. Ale to se počítal.

Tak se začíná
ve spalekologii
- od školky.

PO "VÝROČCE DA VODNÍCH DOLŮ

Dne 12 února jsme měli výroční
a sešlo se nás početně. Kdež
většina usnem z Bokumína. Deset
členů přijelo ze Vsetína, tři z
Frýdku Místku. Ale jako v minulost
- činnost, udržeba klubovny i práce
na ní po povodni zůstaly nads
v Bokumíně. Na čerta statou
mi členy. Další akci jsme vyhlásili
na příští neděli: vodní díly.

Ta neděle - v Bokumíně je jako
skonve - i když je únor. Do Liboro-
va auta sedá Pepa, Arnáš, Kuba
Libor a Michal. První cíl vodní díl v Čermné.

Dodržíme do Čermné, nafoukáme člun a vrátíme se vstupní
šachtě do dolu. Michal se navléká do hydrokostumu, zatímco
Libor zjišťuje, zečen jeho mduranou nohavicí. Ihned pojímáme
podezření - že si ji urval schráně, aby nemusel do vody.

Do vstupní šachty spouštíme saba člun a chystáme se na vodní
plavbu. Nejdříve plují Pepa a Libor a počítají retopyry. Až
k polosifonům - dále se musí plavat - a podplavat pod
stropy které sahají až do vody. A to je práce pro dvojku Michal
Libor. Mají to dobře vymyšlené. Michal ve vodě - Libor
ve člunu. Ještě nejsou u prvního polosifonu a nám se zdá
že nastává zemetřesení. To se ale jen třepa kopce - jak se Michal
třepa zimou. A tak je po průzkumu. Špatně oblečený hydrokostum
a Michal má uvnitř vodu. Samozřejmě ledovou.

Zatímco Michal pohlíká autu se převléknout, my vytahujeme
výstrojí člun zpodzemí a přitom stačíme ještě rozbit teploměry
které spadly v propasti i s vákami s náradím.

Pokračujeme směrem na Odry - do dalších dolů. Doly nad
Odrama se v mnohém změnily. Důl č. 1 má vchod skoro
zasypaný a také v něm pěkně "čurá" voda. Plátno se domít
a počítáme retopyry. Nemí jich mnoho. Ještě pár let
a důl bude zasypan. Stejně jako zdejší "vodní díl"
Při kontrole před slety jsme se ještě dostali dovnitř.
Dnes je vstup zcela zasypan. A příští 2

Uvidíme se zas v Čermné!

Zahajujeme
plavbu ve
vodní'm dole.

V dole Odry I.

Sestup do zavodněného dolu

V NEJVĚTŠÍCH ZIMOVÍŠTÍCH NETOPÝRŮ

21.22.2

2-12 ZALUŽNA - tam na kontrolu netopyřů přijeli Pepa, Michal, Tibor, Peter a "pětka" ze Vsetína vedleka Zbyňkem. Objeví se i Kolouchová z Frydku. Navazujeme lana a sjíždíme na I a II patro. Kontrolujeme II patro a sjíždíme na patro III.

Na 3. patře nacházíme skoro 1000 netopyřů - ale také neznámé druhů. Bývalý člen Oresu Milan Tadej pro-razel skupinu "bab". Jan plásl netopyři i nás. A tak jen tme o budoucnost dolu - neboť kromě těchto divokých druhů hrozí uzavření vstupu na 2. patro stále se zvětšující hromadou odpadků místních chatarů.

Řádně vykoupaní v ledové vodě pomalu zahajujeme výstup. Zatímco Kolouchové si chystají železa - Pepa tuší to nejhorší a nám se nčeka "Kolouši" kazi rychlostí slivka po zimním spánku. Ve vstupní sachtě to bylo ještě horší. Zatímco Petr Kolouch vystupoval po jednom laně - podruhé ho hostáci mjet postupně Michal - Tibor i Peter. No marno - musí ještě mnohocičit.

ČERMNA - odpoledne po obědě v "myslivně" míříme na Čermnou. Zbyli pouze Tibor, Pepa a Michal. Ostatní jeli domů. A to večer nás posílili dva Vsetínáci. Vozem u Tiboráku a slivovice ladíme formu na ranní hokej, neboť v šest ráno začne finále na olympiádě Česko-Rusko a bez našeho fandění by naši nevyhráli. A tak od šest jsme na nohou u acetofoniá, počeme kuře a řívanu při našem vítězství. A nužeme do dolu. A zase šoty pro nás. V dole opět nardžme na neznámou druhů - zase bývalý člen Vanca tu vede další vetřelce. Odpadky, chrisťo svědčí o tom i zenostrěny jsou zde časté. A taky podle toho je zde netopyřů - 50 kusů to je nejmoňe za posledních 15 let. A to na poruchu edkámíme další skupinu chitvých ležt do podzemí. Marno - musíme čermnou za batonovat. Jentakji zachráíme.

Alej fers

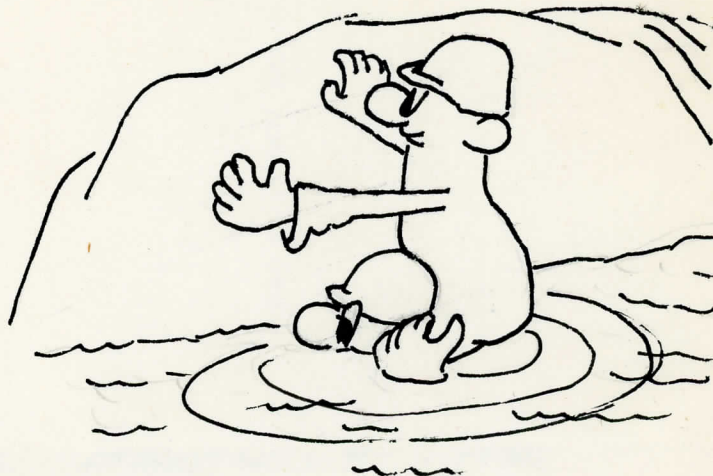

HALDA NAD VESNICÍ ZÁLUŽNĚ SE VSTUPY DO PODZEMÍ -
↓ NOVĚ OBJEVENÝ VSTUP NA III PATRO

OPĚT V ZÁLUŽNĚ

4.3.

Zálužnou máme
asi v oblíbené, neboť
v krátkém časovém jsmo
potřetí

Trempi nám řekli, že na III patře vodu zavodněné
chodby, va kterých je po prsa vody a žetam voda vstup,
který dosud neznáme.
Atak vyzbrojeni "hydrokostumy" vyrážíme vstup hledat.
Nejdříve 25. února máme. Podruhé 4. 3 jsme byli úspěš-
nější. Vstup nacházíme - ale připomíná hluboké smetišť.
Chátrami sem káží vše co jim nachatě překáž. Snad
ještě tento rok a malý vstup na dně šachtice zmizí pod
odpadky. Atak Pepa, Libor, Michal a Petr nastrojeni
do "hydrokostumů" se probíjejí odpadky do malého
vstupního otvoru. Kousek za ním začínají zaplavované
chodby. Je v nich popas vody a tak se ihned vrháme
do nich na průzkum. Brzy zjišťujeme, že jsme na
III patře nám důvěrně známého dole zálužná I.
A tak se rozhodujeme zkontrolovat naši kolonii
barbastel. Jsou na místě - ikdyž mnohé změnilo
stanoviště. Neboť Petra nemá "gydrů" musíme ho
v hluboké vodě nosit na zdech. Chvíli Libor
a chvíli Pepa. Vylézáme van, myjeme mokř-
ky v moravici a bloumáme po okolí. U protější m
sraku objevujeme nám dosud neznámou stolu.
Na průzkum vyřítáme Petra - ale ten chudák
se asi dole tak bař, že se mu metry pletly
skilometry a sekundy s hodinami.
Ale netopýři uvnitř asi nebyli.

ZIMUŠIČI' KOLOVIE B. BARBASTELLUS

V ZATOPENÝCH ČÁSTECH JE PATRO

LIBOR
NOSIČ V DOLE ZÁLUŽNÁ'

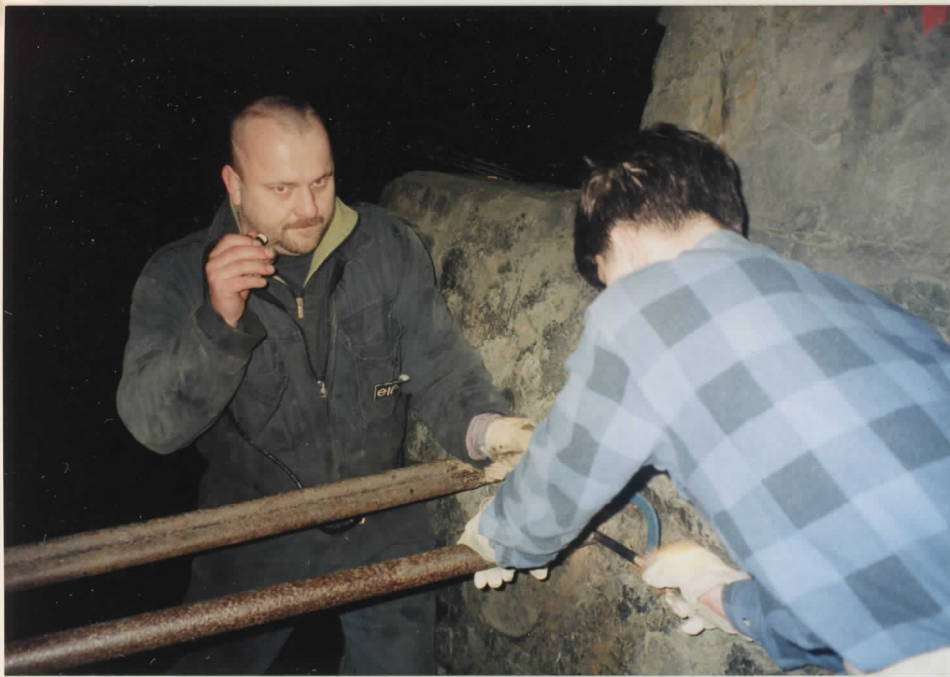
SOLO PRO MICHALA A LIBORA

10.3
12.3

10.3 Tak nám do Čermné stále někdo leza.
A už to musí skončit. A tak Michal s Liborem
vyrazili na Čermnou. Sbalili jako podporu
celou Liborovou rodinu i se psem, pilu na
žalozo a šli do dolu. Dnešm' cíl - je uřezat
trubky nad propastí, na které vezeme lana.
Zatím dolů nemůžeme ani my - ale už
připravujeme speciálem' přenosnou konzolu,
kterou vždy na akci přivezeme a odvezeme.
Zachrám' to Čermnou? Uvidíme

12.3 Zase Libora Michal - tentokrát sami vyrazí
do terénu. Tentokrát na Dlouhou vodu, kde
mají děti tábor - a pryj' je chtějí spastřit
spaleologickými ukázkami. A aby nejele jen tak
malinko - poslal je pepa na kontrolu dolů
v Suché Rudné - kde jsme už dlouho nebyli.
Doly nachazají lokce - a netopýři byli pouze
ve dvou. A to ještě pouze vrapanci

Ze Suché Rudné míří oba na tábor
Dlouhá voda. Tam už na ně čeká kepa
děcek - těsli'sena to, jak z nich budou spa-
leologové. Do Michala se hned zamířovalo
desát "trindtek" - a malém je nepustili
další den domů - a tak Michal musel
ještě zůstat na diskotéce.

ŘEŠEME SI VLASTNÍ
PRÁCI
- JAK SE ASI DOSTANEM
DOLU M4.2

VSTUP DODOLY SUCHÁ RUDNÁ - U TRANSFORMÁTORU

JAKARTOVICE -MLADEČ -TEPLICE

13-15
3

Milona's jet na dvě
auta- ale jako vždy
zbylo nás do ma-
ridsa. Libora ještě
v dan odjezdu schra-
tila horečka. A tak
na akci v pátek
dopoledne jedou
Pepa, Michal a
Arnošt. Marne'- byl pátek
a ještě třináctého.

První eil důl Jakartovice

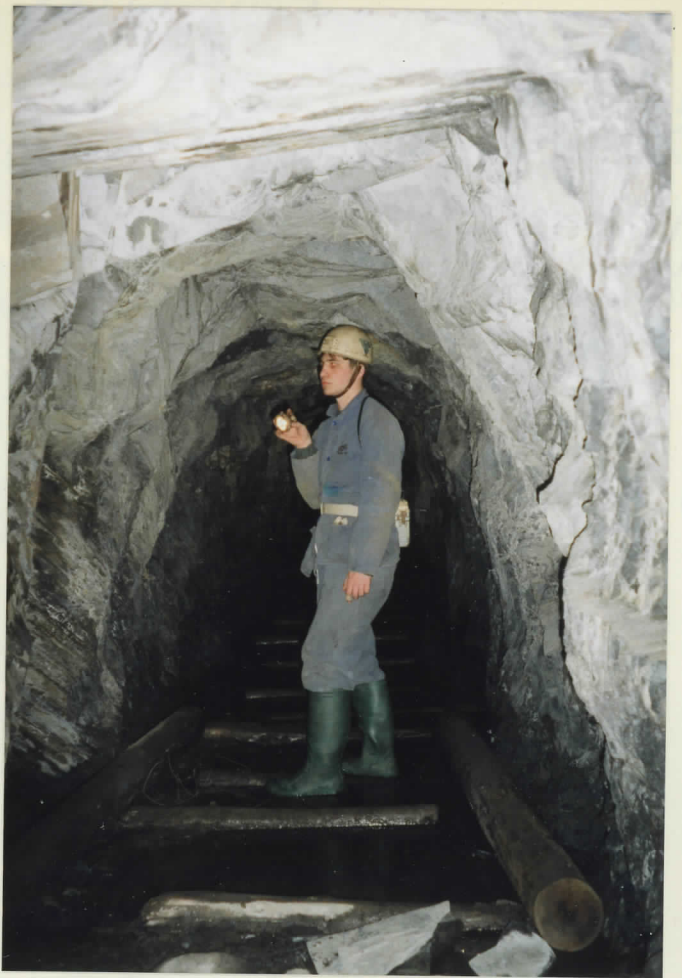
Do vodníko se vrhá' Pepa
a druký kontrolují Michal s Arnoštem.

A pak bereme směr Mladač, kde Milota na sobotu svolal oblastní
schromáždění. Nacházíme jej v jeho království - vastmatologické
děcká lečebně. Hned nás provází všami budovami. Nejdále se zdržu-
jeme v místnostech, kde se pále' „spaloslivovice“ Tase musí hned
skusit. A Milota nalera' a my kosterujeme. Konstatujeme, že
nema' chylou a že stále' vidíme i poněkud v elkých.
Slivovice se musí splechnot a proto gazem nás Milota vaze
nad javoříčko do india'nsko-spakologické kospody. Na stěna'ch
india'nská zbrání, ská epy - až jsme se báli něco si poručit.
Samozřejmě tu potkárame další jetyšáre Moravy a poněkud pivech
míri' me do jedné z Mildovýčků bytoven a noc zakončujeme
opět slivovice'.

14.3 Ráno jestaredd' - prší, sneží a duje víchr. A my míri' me do
Broumova - do Teplíc - kde Jiří' kopacký svolal pseudotrasovou
komisi. Na ni musí' sva' odsedět Pepa a Michal s Arnoštem
míri' do Adrspasských skal. Sezem' se protahuje až donou
a tak všichni všer bolizadky iklavy.

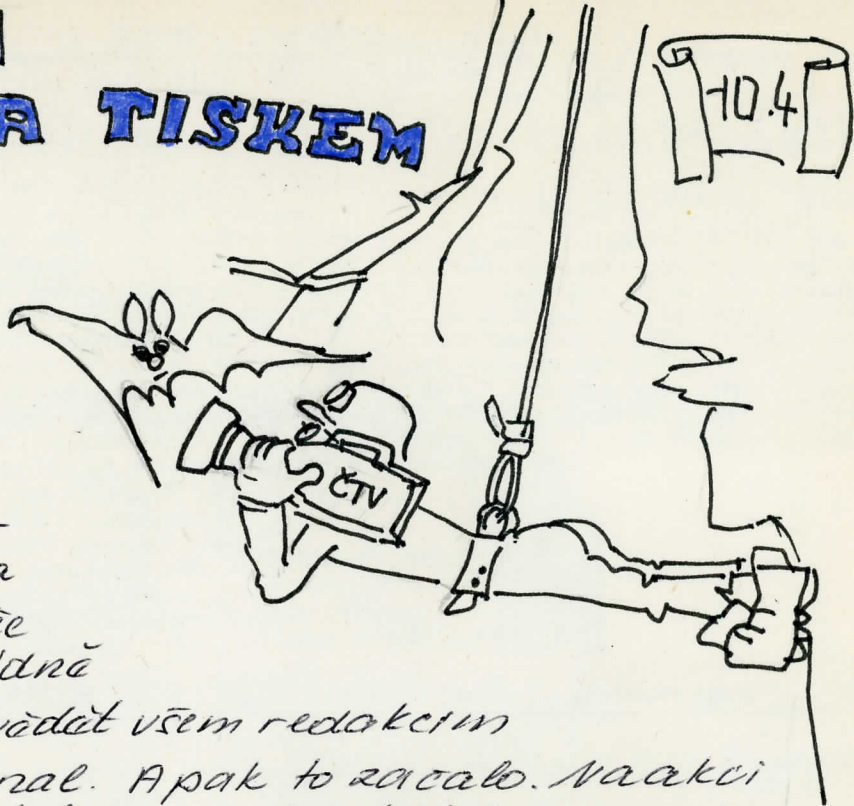
15.3 Ráno je všude plno sněhu - ale svítí slunce. Pepa ještě
hodinu drtí se sezání na komisi - ale pak už vyrazíme
do Skal. Autem chceme vyjet nad Teplice do osady
Škály - ale brzy na heačká' zasněžené' stoupa'jící' cestě
končíme - ještě že máme řetězy. A pak jdeme do terénu.
Pepa nás vada na Lupí' skály. Teďa chce nás vést
Brzy uterénu bloudíme mezi skalami a o ceta' me se
vrazonu divočáček. Zatím co oni se prohánějí okolo nás,
Arnošt se propadá' do zamrzlého kalíšku - divočáček,
a tak raději mažeme pryč do Jiráskových skal!

NA KNĚHYNI S TELEVIZÍ A TISKEM

Vše začalo zcela
navinně. Byla napláno-
vána normální kontrola
v Kněhyňské jeskyni. Janže
naš přítel Cody to řádně
nafoukl a dal to vědět všem redakcím
televizi a novin které znal. A pak to začalo. Na akci
chtěli všichni. Česká televize, Valašská televize, Svoboda
Mladá fronta Zemská noviny... Další jsme už odmítli.

V pátek ráno včelovádně se vytvořila kolona sedmi aut
mířící ke Kněhyňské jeskyni. Nejdříve ve sklámalo auto
Čs televize - Opel frontera prý terénní auto zapadlo ve
troše sněhu na cestě. Liborův Mercedes projel lehce.

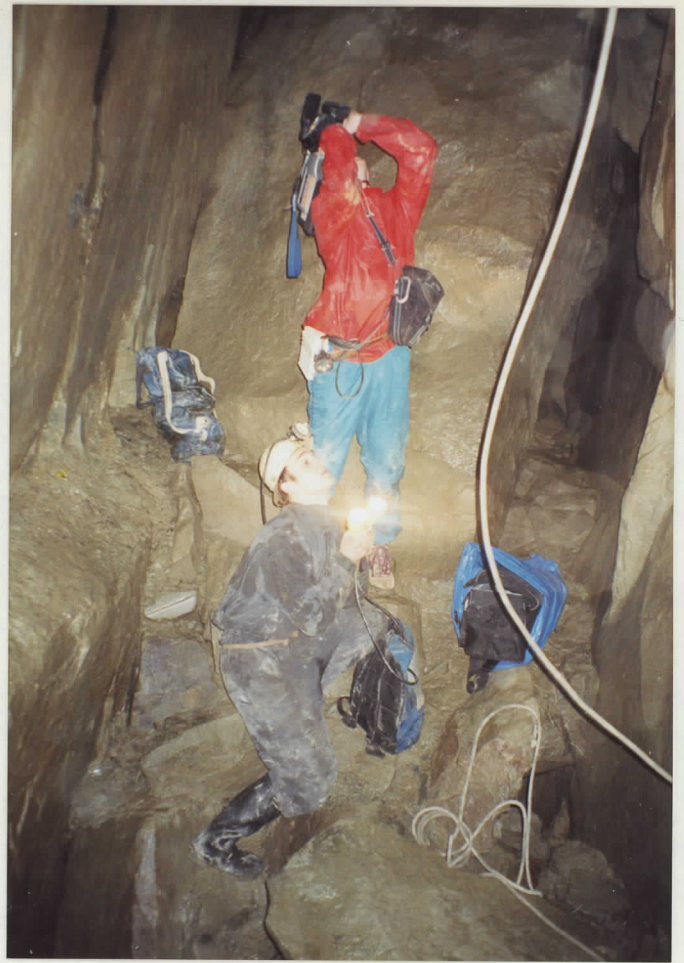
U jeskyně byl správný zmatek. Dva filmové štáby, tři foto-
reportéři. Všichni chtěli uryvat interviu i kvalitní záběry
našich členů. Šok pro nás bylo ovšem jejich oblečení do pod-
zemí. Fotoreportér Mladé fronty sestoupil dolů v polobotkách
a riflovém kompletu, kameraman Čs televize byl připraven
do podzemí podobně. Reportér Čs televize vypadal při zahá-
jení akce také svátečně, stejně jako ostatní novináři když ale
vystupovali van měli jejich obleky zcela jinou barvu - černá.

Dostupně pomůžeme do podzemí oběma televizním
štábům a mohou natáčet. Manatyni Libor a Michal tmi-
taji ve Valké propasti, Ondra ve vstupním domě
kluci z Frýdku provádějí kluky Franty Šulcmana z ČAKO
po jeskyni. Štáb ČST končí natáčením ve vstupní propasti
Pohled kameramana do místech prostor a jeho vytrápení
oči hovořily jasně - "dolů mne nikdy nedostane!"
Zato štáb Valašské televize sjel dokonce i s kamerou dolů
na dno Valké propasti. konečně odpoledne "vyháníme"
štáby a novináře van s dírky. a můžeme počítat netopýry.
Bokužel jich není mnoho - pouze 35 kusů. Zřejmě je již
počátek jara - a část populace je venku. A aby
konec byl zajímavý spadl "vek" ze žebříku ve vstupní
propasti. A le jinak vše dopadlo dobře jako
řádý

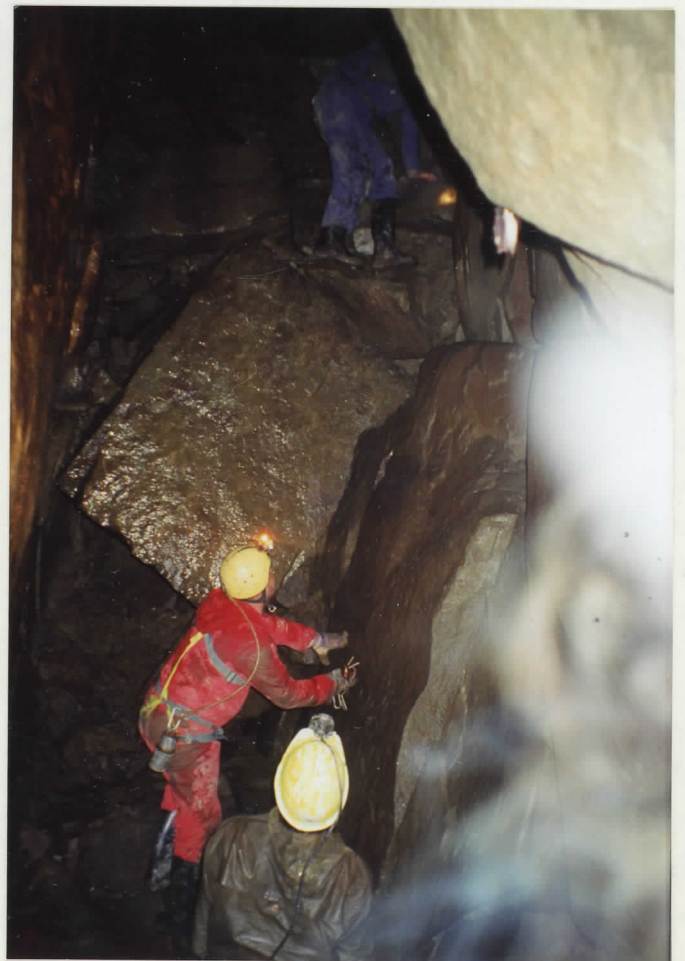

NĚKTERÍ Z NOVIN SI MYSLELI,
ŽE DO KNĚHYNĚ JEZDÍ LODIČKY

VSETÍNSKÁ TELEVIZE NA DNEŠ
VELKÉ PRŮPASTI

MORAVA A SLEZSKO DNES

MORAVA A SLEZSKO

Zimující netopýři milují klid

Sestup do Kněhyňské jeskyně včera završil pravidelné sčítání netopýřů. Tma, hrobové ticho rušené jen pleskotem vodních kapek a stálá pětistupňová teplota. Pro okřídlené savce, zavěšené hlavou dolů na mokřých skalních stěnách, ideální hnízdiště.

STRANA 3

Sobota 11. dubna 1998

MORAVA A SLEZSKO

Speleologové z Bohumína ukončili letošní sčítání okřídlených savců

V zimě netopýřům svědčí klid

JOSEF BENES

ČELADNÁ. Sestup do Kněhyňské jeskyně včera završil pravidelné sčítání netopýřů.

Tma, hrobové ticho rušené jen pleskotem vodních kapek a stálá pětistupňová teplota. Pro okřídlené savce, zavěšené hlavou dolů na mokřých skalních stěnách, ideální hnízdiště. Možná již zítra se ze zimního spánku probudí a v houfu vylétnou z podzemí do okolních lesů. Je nejvyšší čas zjistit jejich počet.

„V Kněhyňské jeskyni přezimuje největší množství netopýřů v Beskydech. Najdeme zde netopýra velkého a vousatého i zvláště ohroženého vrápence malého. Všichni, a u nás jich žije okolo dvaceti druhů, jsou chráněni,“ vypráví Josef Wagner, předseda České speleologické společnosti Orcus z Bohumína.

Speleologii se Wagner věnuje třicet let. V Beskydech s kolegy objevil na padesát jeskyní. Za krásami podzemního království putoval na Kavkaz, do severního Norska, Španělska či Francie. Uplynulých několik měsíců s ostatními

Speleologové při práci

Foto: Milan Pěgřim

členy Orcusu zsvětil sčítání beskydských netopýřů. Padesát sedm a půl metru hluboká Kněhyňská jeskyně, vůbec největší v evropském pískovcovém flyšu, byla jejich poslední zastávkou.

Člověk se pro spícího netopýra může stát nebezpečným vetřelcem. Hluk a světlo ho nutí přelétat hlouběji do

úkrytu. Vyplašené zvíře rychle ztrácí energii a hyne. Naproti tomu pro lezce je největším rizikem pohyb skal. „Ze čtyřiceti indikačních skel rozmístěných na stěnách jeskyně Cyrilky již bezmála polovina praskla. Některé partie se za patnáct let posunuly o pět a více centimetrů.“

V Kněhyňské jeskyni kdysi

s oblibou přespávali trampové.

Ochránci přírody počátkem osmdesátých let všechny přístupy opatřili mřížemi, aby netopýři měli klid. „Dnes jsme napočítali okolo stovky těchto zvířat. Před uzavřením jeskyně to bylo jen něco přes třicet,“ říká spokojený Wagner.

Jeskyňáři zachraňují populaci netopýrů

Na celém světě sledovaným problémem je ochrana životního prostředí a s ní související ochrana živé přírody. Jedním z ohrožených a chráněných druhů jsou netopýři. O jejich ochranu a výzkum

na severní Moravě a ve Slezsku se již více než 25 let starají členové Základní organizace České speleologické společnosti ORCUS z Bohumína. Také v uplynulé zimní sezóně sledovali počty zimujících

netopýrů v jeskyních Moravskoslezských Beskyd a starých důlních dílech po těžbě zlata v Jeseníkách a štolách po dobývání břidlice v Oderských vrších.

Přirozených zimovišť netopýrů díky asanaci historického podzemí a stále většího zájmu o komerční využití jeskyní ubývá a tím je ohrožována i netopýří populace. Proto členové ORCUSu vybudovali uzávěry vstupu do nejvýznamnějších zimovišť, která na severní Moravě a ve Slezsku patří k největším v České republice. I když v jednom z opuštěných dolů na Odersku zimuje dnes více než tisíc kusů netopýrů, zneužívají vstupní šachty okolní chatari k likvidaci nejrůznějších odpadků. Negativní dopad častých nepovolaných návštěv zjistili speleologové i v chráněném zimovišti u obce Čermná, kde v minulých letech zimovalo až 500 kusů netopýrů, a v tomto roce jich zde napočítali pouhou desetinu.

Členové speleologické společnosti ORCUS z Bohumína při namáhavé a nebezpečné práci v podzemí. Foto: ARCHÍV

Jeskyňář Josef Wagner s netopýrem velkým při průzkumu Kněhynské jeskyně v Beskydech

FOTO: MAFA - JAROSLAV OŽANA

Jeskyňáři zjistili, že netopýři v Kněhyni zimovali bez potíží

Kněhyně (jfg) - Stovka netopýrů, kteří přezimovali v jeskyních u Kněhynského masivu v Beskydech, se jara dočkala v pořádku.

"Netopýry počítáme každý rok ve všech beskydských jeskyních. Kněhyně, která patří mezi největší, zůstala jako poslední," řekl pověřenější prohlídce jeskyně předseda speleologického klubu Orcus Josef Wagner, který s napětím očekával, jak to v jeskyni bude vypadat po loňských povod-

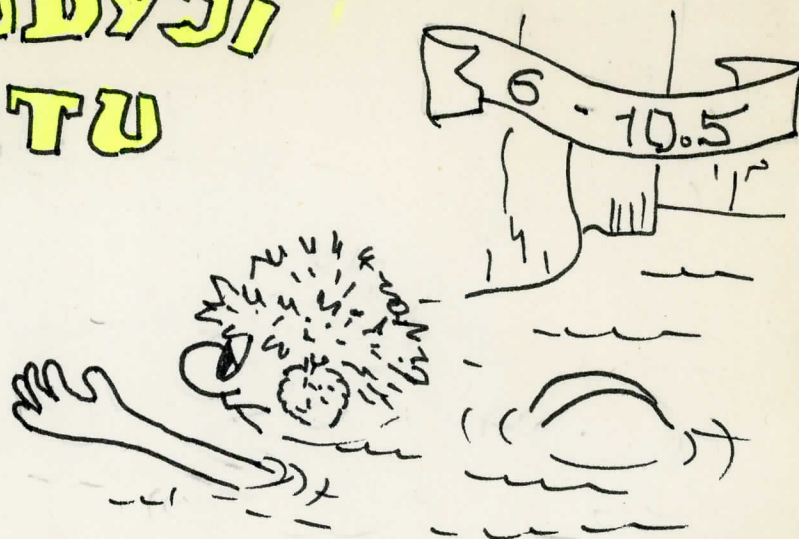
ních. "Obávali jsme, že spodní vody v podzemí nadělaly neplechu, ale byl jsem překvapen. Všechno jsme našli v naprostém pořádku," řekl Wagner.

Se stavem netopýrů vyjádřil spokojenost také ochránce přírody z Valašského Meziříčí Milan Orálek. "V loňském roce jsme jeskyni museli uzavřít železnou mříží, protože do ní chodili nezvaní návštěvníci a rušili netopýry v jejich spánku. Zdá se, že to pomohlo," řekl Orálek.

TAK TO
VIDĚLI
NOVINÁŘI

ZASE Z PODYJÍ DO TERSTU

Vždy v květnu vyrazíme směrem na Podují. Stejně tomu bylo i letos Libor, Pepa, Arnost, Michal v úteru naložili Mercedes a odpoledne již jsme v ledových slujích. Nejdříve si krajeme na televizní stáb natočíme v podzemí sérii záběrů v hlavní roli Michal s Liborem a pak začíme dělat řezy.

Váče - zatímco Pepa maluje mapy - ostatní zahajují rumový dýchánek. Noc by mohla být klidná - jenže o půlnoci se ozývá bukot na dveře. To přijeli Vsetínští Zdaněk, Luděk, Jožo s ženou a Pedo.

A vinový dýchánek vystřídá rum. Jediný, kdo ale na něj vydržel, byl Pepa. Libora nezbudil ani granát.

Čtvrtek: Po rumové agonii se budíme až v 9⁰⁰ hodin. Některé je nutno dostat z postele násilím. Ale posmidami posílání ~~Uvolňovač~~ky míříme do jeskyní. Opět pokračujeme v řezech v Brněnské jeskyni. Chlad jeskyně vyhdmí zbytky kocoviny a v plném nasázení stiháme vyhotovit 15 řezů. A váče musíme spláchnout prach z jeskyně v nejbližší hospodě - samozřejmě pivem.

Po pivu zmizel Jožkův špak i víno a mohli jsme jít spát - ráno nás čeká dlouhá cesta.

Pátek - ráno vyrazíme směr Trieste. My a Zdaněk, Luděk a Pedo. Se zastávkou ve Vídni odpoledne dosahujeme nám známého místa pod Monte Musi. Taboríme u horské řeky pod zasněženými vrcholky Talských Alp. I když řeka vyteka z srážek a ledu neodoláváme koupeli v ledové vodě. Za chvilky to vypadá jako by voda byla storožka. Plaveme

s proudem i proti proudu, skáčeme šipky, podplavá
váma sífony - nátkeri i s holemi zadky.
V ledové vodě večer chladíme whisky i víno a nic
nam nachebí ke spokojenosti

Sobota: V noci jsme si připadali za kukotu řeky jako
bychom spali pod Niagarským vodopádem. Ale
všichni spali spokojeně. Ráno opět vše balíme a
míříme do Tersta. První cesta vede k Brunovi do
obchodu. Všichni nakupují karbitky, my ně-
jaké bundy. A protože slunce pálí jako v létě,
většina míří k moři. Večer jako tradičně přivítá
Bruno s Danilou a vart další se svezl testovních
speciálit

Neděle - to už pouze na nás zebra' cesta domů.

JAK PŘIJÍT K PENĚZŮM

I budova klubu a klub musí z něčeho existovat
a tak jsme vyrazili natírat dřevěný kostel
ve Valašské Měziříčce.

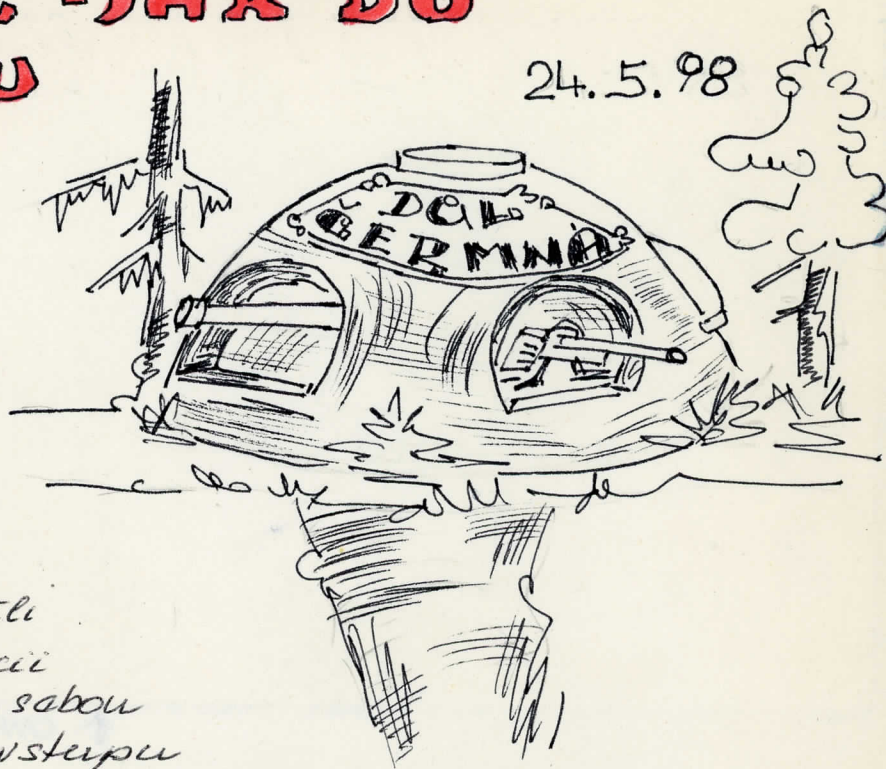
To jsme ale netušili i zpo karbonu - který jsme střechu natírali - budeme ještě měsíc smrdět
No ještě že nesmrděly vydělané peníze.

DO ČERNÉ - JAK DO BUNKRU

24.5.98

Převodně jsme
měli jet do Černé
již v sobotu - jenže
Liják nás odradil.
A tak vyrážíme v neděli
brzo ráno. Libor ve Telčici
a my ve Vítě. Vezeme sebou
nová ocelová vrata do vstupu
do dolu. Pevnější než vrata do Lítlarova bunkru.
Snašíme vrata do podzámě zavesujeme na panty.
Sedí dobře. Skoušíme uzamykání. Funguje.
U propasti instalujeme rýty a novou přenosnou upe-
vňovací tyč nastlaňováním a prví mohou do podzámě.
Michal s Kubou. Touž přijeli i kluci ze Všetina.
Zbyněk, Zdeněk, Pavel, Jožo nám pomáhají vyndat
z podzámě kládek, trubky - vše co si tam nanesli
dobrodruzi, kteří chtěli do podzámě.
A ke v podzámě končí - a na povrchu začíná jiná akce -
Fotbalový zápas Bokumín - Všetín. Jen za zrakem
nastane v namocení. Ale modřiny měli všichni.
Pak si papa vzpoměl, že bykům měli procvíčet
zachranu na laně. A tak se zachraňujeme navzá-
jem. Nejhorší je na tom Michal. Se svým 50
kilogramy se rozhodl zachraňovat Liborových
sto kilogramů. Jenže zvednout na laně Libora
to je pro Michala neúně. No prostě - Libor by se
musel zachránit sám. Ale nemůže sám - podobně
dopadl při zachráně i stokilový Zdeněk.
No trochu tréminku a zvednou to všichni.

.. NOVA' VRATA .. JAKDO BUNKRU..

NÁVŠTĚVA Z WALESU

5-6.6

OWEN CLARKE - je spaleolog z Walesu, kterému je 71 let a přesto se rozhodl přijet k nám. Napsal, přiletěl do Prahy a vypůjčeným autem přijel do Bokumína.

Nefdniva do Prahy, kde spolu se čtyřiceti členy hudebního - zpěváckého souboru zazpívali v chrámu sv. Mikuláše pak chtěl do jeskyní. Při patném večeri si vybral Cyrilku.

A tak v doprovodu Libora, Michala, Martina Sosny a Honzy jako tlumočnicka. Tam také vyrazili. V jeskyni byl ale dědeček jako ryba v rodu. Průmo si lebedil v plazivkách. Bohužel i neděli mu letělo letadlo do Anglie a tak nás v sobotu musel opustit. Ale hned nás také pozval k návštěvě u nich ve Walesu.

No uvidíme.

↑ OWEN CLARKE

OPĚT GVIČÍME NĚMCE

Rok uběhl a zastu
ma'me na výcvik Němce
z Hard too Kill. vadane Pavlum
Trošákem. Sice po saskobách
na padákových trochu ubylo
(takydž si jeden zlomil nohu
a další výcvik vzdali) a stále jich bylo
skoro čtyřicet.

Naš výcvik jako vždy začal v čermné, kde
táboríme. Sotva němci přijeli, hned je
vyhá'm'ru na trenažér mezi stromy a
ještě zatepla pram'skupinu dodu Čermná.
Podvou hodinkách jdeme nad propast pro
ně. Už skupuji zmrzli nadně. Výstup pro
ně ovšem byl hororem. Přes převr's jsme je
prostě museli "vyrnat" násilím. Mnozi by
bez naší pomoci byli doh' do dnes.
A tosa opakovalo i v dalších skupinách.

ÚTEREK: Pršl i lže. Co dnes. Osum němců chce
na kněhyni atak tam také v doprovodu Mi-
chala vyr'džejí. Kupodivu byli bahnem v
kněhyni nadšeri. Nejdřív sice si nechtěli
vzít sebou věci na převlečen' - ale jak se vrátili
už veděli proč jsme jim to doporučovali.

Většina ale jedesnámi - to je Amostem, kiborem a
Doubrou i Pepou na kružberské stěly. Naštěstí
přestalo pršet atak výcvik na stědách může začít
výstup "trojkorou" cestou stáňovám' i hlavou dole - to vše musí
HTK uměti. No mnozi to spíš prot'pěli než vychutnali
večer se všichni opět sdázme v táboře - a stále lže. Vestanech
proto buole lépa.

PÁTEK: opět nastály. Dnes přibyl i vzdušný travars
A navíc dva němce měl Pepa pasovat na instruktory Horoleze-
ctví. No jeden snad - ale Lido, no když to má být.
Tak jsme je pasovali.
Zato večer u Edy v hospodě na rozlučkové večerí
byli všichni nejlepši. Až nato iže zapomínali platit
vymta' pivo.

DALŠÍ VÝCVIK PRO BUDOUCÍ POLDY

V červnu jsme vždy k roztrhání
a stejně tomu bylo i tento rok.
Po "němcích" začal výcvik pro mladé
policejty.

Do Budišova odjíždí Pepa,
Michal, Arnošt, Libor, Martin
těšínští Petr a David, Ondra
Začínáme hned v pátek na
skalách. Tam trénují družstva

čtyř škol. Závěrečná je valka Ala nejlepší jsou Píseňdci
SOBOTA - prší. Třesto vyrazíme opět na skály. Důst ustal
a opět se lezí. Když na kružbarku je plno. Odpoledne
zacházíme za Pavlem na střelnici, abychom si pochetti
zastříleli za všech zbraní. Pavel nestáčí nabíjet

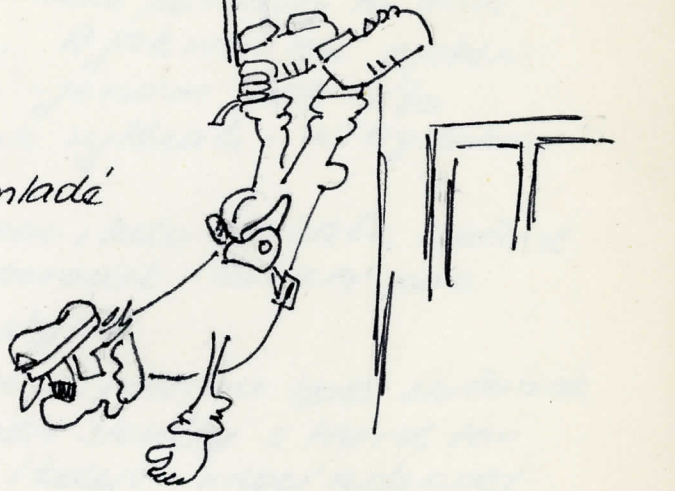
NEDELE: dnes míříme do Čermné. Přijíždí i Jura Macura
a Roman a pro "poldy" začíná sestup do podzemí
Některí vylazou sami jiné vytáhneme a tak raději jako
každý večer míříme do Myslivny - také proto že večere
vtáboře tvoří fazole a nudle. Nic pro nás.

PONĚLÍ: Dnes jsou závody na skalách. Dopoledne
ještě trénink a odpoledne soutěž. Kluci i holky sasnají
lezou i "šestky". Večer se loučím s Budišovem. Hlavně
maší "mladí" - skočkama, které už stačili zbehnout.

ÚTERY: balíme sa a jedeme do Mačové. Tame jsou
druhá ročnicka. Je jich sice jen třicet, ale zabrat nám
dají za celou školu

Začínáme od puky - od uzlu a první trenážer bude -
jeme přímo vchate k úděsu majitele chaty a malým
trénink skončil těžkou havárií - když jeden z lezců neza-
šrouboval pojistku na karabině a ona projela "skrz" a už
letěl dolů - ještě, že pod ním byl trám. Od této chvíle
je jistěma i na zachodě.

Ve STŘEDU - nacházíme starý lom a v něm připravuje-
me třicestý nástěnování. Slánuje se sice přímo

do smatistě - neboť zlonu si vesnice udělala skládku
A to pryj, jak se pak dovídáme, lom je soukromý.
Starýjesasice opět vdaři a mladé "policajty" to bavi
ČTVRTEK - míříme na Cyrilku. A jak vidíme v jakém
oblečení se chystají do díry - jenom z nich líto
komplety Adidas ... No jak vydrželi - už by nikdo
Adidas nepoznal

Také záleželo na tom - jak moc, kdo Michala našel
a jak ho pak po "Cyrilce" porodil. Některí pak
namohli amrazit východ z jeskyně.

PÁTEK: balíme se v Mošové a míříme opět do Čermné.

Tam nás čeká Pavel s pěti slovačky z Hard too
kill A zase do díry. I když v noci nás opět
prohrzal olášt - všichni byli spokojeni.

A my teď - natočným 14 dní skončilo

BEZ NÁS BY TO NEŠLO

Když Mates dal na vědomí, že připravuje tento světový rekord nemohli jsme tam chybět. Atak v pondělí vyrazí na labskou straně Pepa, Michal a tuba. V úterý totiž začíná s tolem spa-lacní strukturu a současně příprava travarsu. Mates totiž má zatím jen plán - a nic moc konkrétního. Atak Pepa chvíli skočí chvíli uvažuje - aby se ještě dalo zajistit. Zatím alespoň zajistí jetajně nocleh v penzionu pro tubu a Michala - než je vymákle majitelka.

STŘEDA - pokračuje s kolemi i přípravy a navíc mají přijet naše posily - Libor - Jana a Martina. Váček také přijíždějí a vše se rozděluje na plno. Vyrábíme vizitky - a Pepa všechny na rychlo fotí a rozděluje se cikoly pro celý štáb - aby se mohlo ve čtvrtek začít na ostro.

ČTVRTEK - ráno vyrazíme do terénu budovat travars. Pepa a Libor na protější břeh Labe. Vymáštíme konstrukci pro napnutí lana a nahore na skalisku kotvima železná monstrem. Vytypovanou skalní plošinu nice hledáme pětně dlouho a s materiálem na zádech a na konci zpocem' dosahujeme cíle. Druhá skupina připravila totiž na druhé straně pod hotelem Belveder. Vrtulník, který zatím stále nemáme, musí přiletět. Večer stavíme stan na louce, přímo vedle budky s pivem a párky. Alespoň sevrám nudá - neboť celou noc "brnů" elektrocentrála.

PÁTEK: ráno přiletá vrtulník - komerom' - který bude stát skoro 100.000 Kč. Proto od skorého rána se všichni sta' na přetažení tenké šňůry přes údolí. Do vrtulníku sedá jedem z vojáků jižštěný v sedačce, který má za úkol spustit lanos hákem (karabinou) na které uperíme lanko, které pak vrtulník přerazí přes údolí. Vše se několikrát zkouší, kontroluje.

Světový rekord v lanovém přemostění
délky 950 m přes údolí Labe

vyhlídka Belveder
Dolní Žleb

LABSKÝ TRAVERZ

3.-6. července 1998 pořádá
Speleologická záchranná služba ČSS

Vrtulník s vojáčkem se zvada a mří na okraj údolí.
Jespuštena karabina, do které se upavňuje lanko
a vrtulník mří na druhou stranu. Nikdo ale ne-
počítal s jakou rychlostí vrtulník poleti. Cívka, ikdyž
je ve "vaštroku" s vodou ne nestačí odčíst a voda
chladit kladky. Málem vše skončilo katastrofou.
Stejně jako na druhé straně. Blízko skalní stěny se
začaly vrtulníkem přehřívát turbíny a zbylo pouze pár
sekund. Kdyby se nepodařilo upavit nosné lanko
na první pokus, bylo by vše skončeno. Naštěstí to vyšlo.
Za velikého potlesku bylo lanko přetaženo. Zatímco
se připravuje protažení klavního lana z Bolaticoprůměru 15
mm, Pepa s TV štábem NOVA useda do vrtulníku a
dokumentuje vše skora.

Dak už se napína nosné lano. Postupně napínáme lano
na tah 400 kN, ukotvujeme a první lezac miže na lano.
Samozřejmě je první males skamerou - ale jede jen 100
metrů a pak jej taháme zpět. Skutčný první lezac bude
Zdeněk z Děvna. Atak vyrazil na start a za hodinu byl
na druhé straně. Rekord byl ustanoven. Po něm se
na lano vrhají další. Až do noci.
A večer se už slaví. Ustávkou ježivo a pivoteče proudem.

SOBOTA: Leje-prší - hrozná počasí. Diváků bude málo a
lazi to nebude mít lehké. Pepa s Michalem berou
foto + video vybavení a mří na druhý břeh. Člun je
přepřave přes tabe a vyřadíme vzhůru na skalisko.
Drastaty vládně Gusta Stibrány a posílá přes tabe
jednoho lezece za druhým. Draš padá i rychlostní rekord.
Pod 9. minut. Ostatní casy se pohybují okolo 30 minut.
Až do večera. A večer je opět show. Tance, mvo...
My jsme ale dost unaveni, neboť v pritek jsme měli
celou klidky u "standu".

V NEDELI mříme domů - ikdyž přeliza'mi traversu
pokračuje. Jana předává funkci klavního ako noma atce,
kterou celou dobu vykonávala a Pepa funkci fotografa.
Stále leje - a tak nikomu travers neza vidíme. I Jana
chtěla na travers - ale děst ji odradil

J.

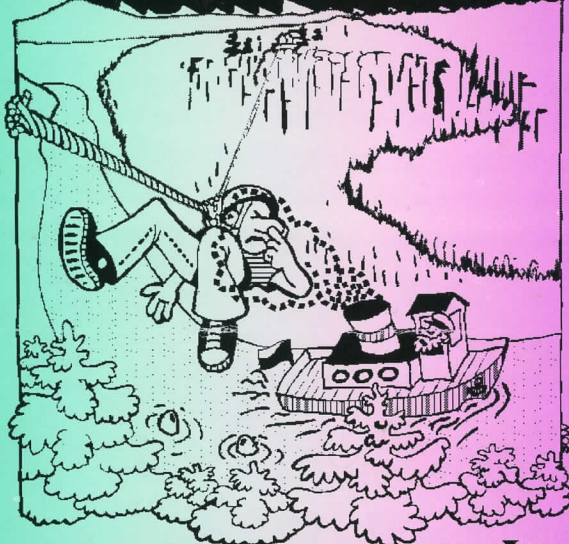

Světový rekord v lanovém přemostění

953 m

LABSKÝ TRAVERZ

Speleologická záchranná služba ČSS
vyslovuje

PODĚKOVÁNÍ

partě z ORCUSu Bohumín

za morální a materiální pomoc při uskutečnění světového rekordu v lanovém přemostění, který byl vytvořen dne 3. července 1998 Speleologickou záchrannou službou ČSS mezi vyhlídkou Belveder a Dolním Žlebem v CHKO Labské pískovce

V Ostravě 10. července 1998

Ing. Radomil MATÝSEK
ředitel projektu LT

I. Přídělení státní poznávací značky a držitelé

Vozidlu přidělena státní poznávací značka

Držitel vozidla (název podniku)

datum narození

trvalý pobyt (sídlo podniku)

stanoviště vozidla (neuvádí se, je-li totožné s trvalým pobytem držitele)

V *Mr. N. H. W.* dne **18. srpna 1980**

Vozidlo převedeno - odhlášeno (na koho, kam, důvod)

~~Převedeno na Mototechnu~~

~~platí pouze do~~

V *Mr. N. H. W.* dne **27. pros. 1982**

Vozidlu přidělena státní poznávací značka

Držitel vozidla (název podniku)

datum narození

trvalý pobyt (sídlo podniku)

stanoviště vozidla (neuvádí se, je-li totožné s trvalým pobytem držitele)

V *Mr. N. H. W.* dne **3. 1. 1983**

Vozidlo převedeno - odhlášeno (na koho, kam, důvod)

Průjezd

Mr. Demjan Musler 19. 7. 1958

Nový Bohumín, Mikulášská 910

V *Nový Bohumín* dne **26. 4. 1985**

Vozidlu přidělena státní poznávací značka

Držitel vozidla (název podniku)

datum narození

trvalý pobyt (sídlo podniku)

stanoviště vozidla (neuvádí se, je-li totožné s trvalým pobytem držitele)

V **Karviná** dne **18. V. 1985**

Vozidlo převedeno - odhlášeno (na koho, kam, důvod)

Převedeno na Mototechnu

Hájeřovská

V ..... dne .....

Vozidlu přidělena státní poznávací značka

Držitel vozidla (název podniku)

datum narození

trvalý pobyt (sídlo podniku)

stanoviště vozidla (neuvádí se, je-li totožné s trvalým pobytem držitele)

V **Karviná** dne **24. června 1985**

Vozidlo převedeno - odhlášeno (na koho, kam, důvod)

.....

.....

.....

.....

V ..... dne ..... *Guyskovi* rúkaz motorového - přípojného vozidla

KIH-58-02
DEM JAN
19. 7. 1958 místo *Boheřov* okres *Krumka*
Boheřov, ul. N. B. Šveclů, 111
alt.
Seal: *Okresní úřad Karviná*
18. V. 1985
podpis *[Signature]*

KIH-58-02
ČESKÁ SPELEOLOGICKÁ SPOLEČNOSTI
základní organizace 7-01
místo *O.R.C.U.S.* okres *Bohemín*
SOU ŽD Bohumín
Seal: *Československá speleologická společnost*
podpis *[Signature]*

Jazvi' posledni' STK.

A poslední sbokem naši Volze, která skončila tam od kudy přišla. v Rusku.

SPELEOALPINISMUS

■ alpinismus naruby?

Mnohem složitější to však bylo s výstupem z propastí. Klasický způsob pomocí „Prusíkova uzlu“ byl velmi zdoluhavý a vylézt vertikálu 100 m, to znamenalo pro průměrného speleologa více než půl hodiny lezení. Proto v šedesátých letech přicházejí zahraniční firmy s tzv. výstupovými třmeny – autoblokanty, umožňující velmi rychlý a bez-

kapacitou akumulátorů, a proto se pro dlouhodobé akce v podzemí používají speciální karbidová svítidla. Reflektor s hořákem vybavený piezozapalovačem je umístěn na přilbě a od něj vede hadička k vyvíječi acetylénu na opasku speleologa. Nevýhodou tohoto osvětlení je skutečnost, že otevřeného ohně nelze užít ve vodopádech, které často

Naučný slovník nám říká, že speleologie je vědní obor, zabývající se výzkumem a průzkumem jeskyní. Spojíme-li slovo speleologie se slovem alpinismus, dostaneme sportovní disciplínu, která zvláště v posledních letech doznala velkého rozvoje – speleoalpinismus.

S objevováním a průzkumem stále hlubších a rozsáhlejších propastovitých jeskynních systémů, které dnes dosahují hloubky až 1.600 metrů (propast Réseau Jean-Bernard 1602 m ve Francii), vyvstala nutnost speciální sportovní přípravy a vybavení speleologů. A nejedna pomůcka vyvinutá pro speleoalpinismus se dnes běžně užívá v horolezectví.

Když se v roce 1748 dvorní fyzik a matematik J. A. Nagel odvážil sestoupit na dno Macochy, najal si k tomu horníky a nechal se spustit v koši pomocí rumpálu. Později začali další badatelé propastí a jeskyní využívat k sestupům lanové žebříky. Tehdy však zkoumané jeskyně dosahovaly hloubky 200 až 300 metrů. V šedesátých letech našeho století však byly na mnoha místech Evropy objevovány stále hlubší propastovité systémy a jejich zdolávání pomocí lanových žebříků bylo namáhavé a složité. Objemné smotky žebříků komplikovaly transport v úzkých podzemních meandrech a lezení na nich bylo fyzicky náročné a nebezpečné. V řadě případů došlo vlivem otírání žebříků o skalní výstupky k přetržení lanek a smrtelným pádům. Jedním z posledních byl pád mladé italské speleoložky M. Catellaniové v propasti Spluga della Preta, pod kterou se v hloubce 350 metrů utrhnul lanový žebřík a ona se zřítila na dno osmdesátimetrové studny.

Proto přichází i ve speleologii ke slovu lanová technika. Nejdříve se užívala lana pouze k jistění lezců na žebříku. Později byla lana používána k sestupu ve vertikálních partiích buď klasickým slaněním, nebo pomocí horolezecké osmy.

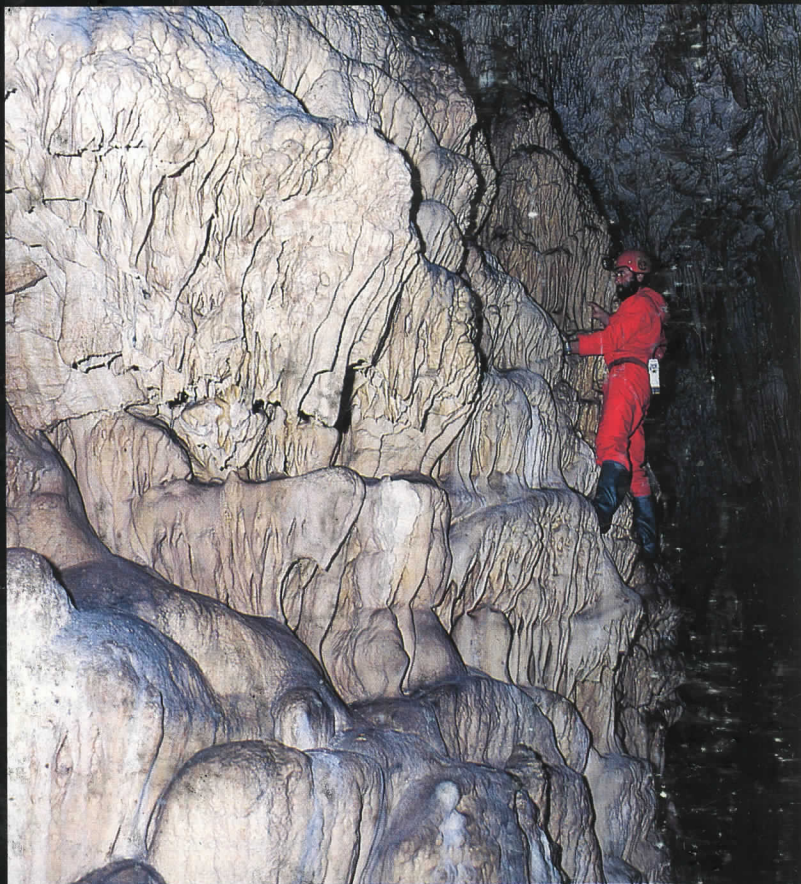
pečný výstup z vertikál. Zvláště firmy Petzl a Jumar se zasloužily o rychlý vývoj kvalitních výstupových pomůcek, používaných dnes horolezci, pracovníky ve výškách, speciálními oddíly policie, hasiči atd. Vylepšení doznaly i pomůcky na sestup po laně. Tradiční osmy ve speleologii nahradily slaňovací kladky s autobrzdou, které zaručují bezpečný sestup a i v případě zranění lezce (pádem kamene apod.) okamžitě samočinně zabrzdí sjezd po laně a zafixují zraněnou osobu.

Důležitá jsou i lana a jejich kotvení. Používají se speciální statická lana s minimální pružností. Běžně se při zdolávání vertikál využívá tzv. jednolanová technika, tedy sestup a výstup bez jisticího lana. I to klade na přípravu speleoalpinisty vysoké nároky. Živoťně důležitou součástí výstroje je i osvětlení. Bateriové svítilny jsou omezeny

propastmi protékají. Proto se karbidová světla kombinují s čelovými elektrickými svítilnami.

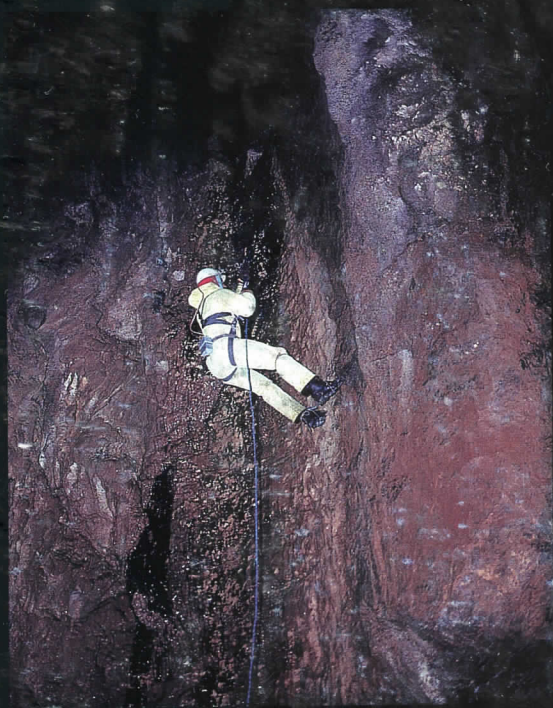
Speleoalpinismus dneška

Dnešní speleoalpinismus připomíná v mnohém zdolávání nejvyšších horských masivů. Extrémní hloubky a podmínky, složité vodní situace kladou na lezce vysoké fyzické, psychické ale i odborné speleologické nároky. Podcenění přírodního nebezpečí, malá zkušenost, nedostatečná příprava expedice do hlubokých jeskynních systémů mohou vést v podzemí k tragédií. A těch v historii speleologie není málo. Nevyhly se ani našim speleologickým expedicím. Nejtragičtější skončila výprava mladých českých speleologů do italské propasti M. Gortani, hluboké 1000 metrů. Tři ze členů výpravy zde našli svou smrt. Záchraná družstva

je našla na jednom laně ve výstupové pozici pod sebou v hloubce okolo 300 metrů, kde je zřejmě zalilo množství vody padající propastí. Na povrchu několik dní vydatně pršelo, a to se v podzemí velmi rychle projeví.

Speleologické expedice v mnohém připomínají výstupy na nejvyšší vrcholky Himálají. I zde se praktikuje systém postupových táborů, které podpůrné skupiny budují v různých hloubkách, včetně podzemních bivačků. V nich pak odpočívají a přespávají vrcholová či snad spíše „hlubinná družstva“ s různým programem. Jednodušší je dosáhnout dna a vystoupit na povrch. Mnohem náročnější jsou speleoalpinistické expedice s výzkumným programem, které mají za cíl pokusy o prohloubení systému propastí, jejich dokumentaci a podobně. Pak přicházejí ke slovu kladiva, sekáče a množství lidské práce při odstraňování závalů, rozšiřování neprůlezných puklin.

Snad největšími překážkami v podzemí jsou vodní sifony (místa zcela uzavřená a zatopená vodou), které je nutno překonávat pomocí potápěčské výstroje. Takovou jeskyní je např. systém V. Iľjuchina na Kavkaze, kde v hloubce 970 metrů je nutno překonat sifon dlouhý 55 metrů.

Kde je hranice hlubin?

Dnes již čtyři propastovitě systémy, z nichž tři jsou v Evropě, přesahují hloubku 1500 metrů a každoročně jsou hlášeny objevy dalších „túčicovek“. Na objevech i sportovních sestupech se významně podílejí i čeští speleoalpinisté, kteří stanuli na dnech nejhlubších propastí světa. Na objevu čtvrté nejhlubší propasti světa V. Pastuchina (-1507 m), na Kavkaze a její dokumentaci se podíleli bohumínští speleologové již v roce 1982 a speleologové z Albeřic objevili v posledních letech nejrozsáhlejší jeskynní systémy Nového Zélandu.

Text a foto: J. Wagner

Nitro Beskyd skrývá dva poklady: krápníky a

Průzkum ve jménu boha podsvětí Orcuse

MIROSLAV TYRÍK

Speleologický amatérský klub Orcus z Bohumína se od roku 1971 systematicky zabývá průzkumem beskydských puklinových jeskyní. V současné době sdružuje 25 členů, jejichž vedoucím je Josef Wágner.

? O beskydském podzemí koluje mnoho fantastických pověstí, které se v minulosti pokoušely potvrdit nebo vyvrátit celé generace průzkumníků. K jakým závěrům jste dospěli vy?

! Když jsme v roce 1971 začínali s průzkumem, v podstatě byly v Beskydech známy asi jen tři pseudokrasové jeskyně. Od té doby se nám jich podařilo lokalizovat a kopáním objevit přes čtyřicet a víme o dalších. Opírali jsme se o historické dokumenty a svě-

dectví starousedlíků, ale nejspolehlivější bylo vlastní vyhledávání míst, která v zimě označoval tající sníh zahříváný teplým vzduchem vycházejícím z podzemí. V létě jsme se pak pustili do kopání a většinou nás zimní signalizace neklamala. V některých případech se však potvrdila i dřívější svědectví o jeskyních, zejména těch, které v dobách salašnictví sloužily k uchování mléka a sýrů.

rozhovor

? Mýty je v Beskydech nejvíce opředen Radhošť, skrývající údajně v podzemí bájný chrám Radegasta, jeho studni a poklady. Co jste v mytické hoře objevili?

! Radhošť nás pochopitelně zaujal nejvíce. Měl pověst hory s největšími jeskyněmi v celých Beskydech. Nejznámější Cyrilkou, která měla původně 120 metrů, jsme se prokopali do dalších prostor, takže svými dnešními 375 metry je nejdelší jeskyní v Besky-

dech. V tomto pohoří je i nejhlubší pseudokrasová jeskyně na světě, jaká kdy byla objevena ve flyšových pískovcích. Nachází se na Kněhyni a její původní průlezná hloubka byla kolem 47 metrů. Našli jsme další prostory o deset a půl metru hlubší. Ani tam, ani nikde jinde jsme žádné poklady nenašli, o Radegastově chrámu nemluvě. Bezvýsledně skončilo i pátrání po Radochově studni, o níž jsme získali několik popisů a svědectví. Zřejmě existovala pouze ve fantazii Valachů

? Některé podzemní prostory mohly zaniknout tektonickým posuvem hornin, takže přece jen může být zrnko pravdy na svědectví lidí, kteří koncem minulého století tvrdili, že Radhoštěm vede jeskyně, již se dá projet z jedné strany na druhou formanským vozem ...

! Nejdelší jeskyní na Radhošti měla být Volařka. Dnes končí po šesti či sedmi metrech totálním závalem, kterým by bylo obtížné se prokopat. I tak je naprosto vy-

loučeno, aby Radhoštěm vedla jeskyně naskrz celou horu. V Beskydech vlastně nejde o klasické jeskyně, ale o trhliny, které vznikaly v druhohorách rozpukáním. Prasklinami hora odsedá a pukliny, jež nemohou být rozsáhlé, ji prakticky kopírují.

? Historické prameny hovoří o záhadných nápisech v jeskyních. Ani ty jste nenašli?

! Těch je tam dost, hlavně novodobých, vytvořených rukama turistů. Jsou tam ovšem i staré vytesané značky, o nichž se historikové domnívají, že je tam zanechali hledači pokladů kvůli orientaci.

? Možná právě proto jste v podzemí Beskyd žádné poklady nenašli, neboť vás předkové předběhli ...

! Není pravda, že jsme žádný poklad nenašli. V Cyrilce jsme objevili několik krápníků a to je v tomto druhu jeskyní geologický poklad. Další vzácností Beskyd jsou netopyři, kteří si za svá zimoviště zvolili právě beskydské

Jedou na Krym, aby poznali dosud nepoznané

B o h u m í n - Za jeskyněmi na poloostrově Krym plných krásných a lidskou rukou dosud nedotčených krápníků se včera vydali bohumínští a vsetínští speleologové z organizace Orcus. Sedmičlenná výprava jede na Krym do oblasti Čtyr Dag po deseti letech navázat na dřívější kontakty s místními jeskyňáři a objevovat dosud neprobádané hlubiny Krymského krasu.

"Na Krymu jsou jedny z nejkrásnějších jeskyní na světě, co se týká výzdoby a jsou i dost hluboké," říká vedoucí výpravy Josef Vágner, který dodává, že s hloubkou jeden a půl kilometru se řadí mezi čtvrté nejhlubší na světě. "Některé z krápníků a krystalů, které jsme tam při našich dřívějších výpravách objevili, patří mezi světové rarity svými absolutně čistými barvami," vzpomíná na krymské podzemí jeskyňář, který se v sedmdesátých letech díky článku v ruském časopise dozvěděl

o tamním speleologovi Alexandru Kozlovi.

Toho během letní dovolené vyhledal a až do konce osmdesátých let vedl jedenáct objevných expedic do jeskyní a propastí Krymu a Kavkazu. "V našich středoevropských podmínkách je nových objevů strašně málo, což se nedá s Krymem vůbec srovnat," míní speleolog. "Před lety jsme společně s krymskými kolegy objevili jeskyně a propasti, z nichž jsme dvě pojmenovali," říká Vágner.

Na speciálních speleologických mapách, tak lze najít dvousetmetrovou propast Bohumínská a Orcus. "Orcus je římský bůh podsvětí, podle něhož nese název naše speleologická organizace," říká Vágner, který přirovnává touhu po nových objevech pod zemí k výkonům horolezců.

Kromě lan, kovových karabin a přileb mají společně i riziko, které na ně ve výškách nebo

hloubkách číhá. "V osmdesátém roce mne na Kavkazu v jedné z podzemních propastí zasypaly kameny," říká sedmačtyřicetiletý Josef Vágner, který tehdejší zával přečkal jen s četnými zlomeninami. Případy, kdy v podzemí přijde někdo o život jsou totiž stejně časté jako na horách.

Touha po objevech však nové nadšence láká k tomu, aby sešplhali do temných hlubin a prokopávali se štěrbinami do míst, které lidské oko ještě nespatřilo. "Na výpravu se těším, jeskyňáření se věnuji už šest let," říká nejmladší člen expedice Michal Stýblo, který právě na Krymu oslaví své devatenácté narozeniny.

Objevy jeskyňářů však také přispívají k turistické nabídce letoviska. "Podle informací, které se k nám dostaly, tam naši kolegové zpřístupnili dvě jeskyně, kde vodí turisty. Přivydělávají si tak na svou činnost, která je dost finančně náročná," tvrdí Vágner. **PAVEL SIUDA**

ORCUS má za cíl nejhlubší propast Krymu Speleologové míří z Bohumína na Krym

BOHUMÍN (ík/sla). Dnes odjíždí ze slezského Bohumína na ukrajinský poloostrov Krym osmičlenná expedice speleologů, nesoucí jméno Čtyr Dag 1998.

Podle informací, které Moravskoslezským novinám Svoboda poskytl zástupce České speleologické společnosti ORCUS z Bohumína Josef Wagner, cílem expedice jsou jeskyně a propasti na Krymském poloostrově.

Jde v pořadí již o dvanáctou expedici do krasových oblastí Krymu a Kavkazu, kde členové předchozích expedic v minulých letech objevili celou řadu pozoruhodných jeskyní a propastí, které v souvis-

losti s těmito výzkumy rovněž i pro potřeby vědy dokumentovali.

Nejvýznamnějšími objevy bohumínských speleologů v této zajímavé a málo probádané oblasti světa, která už dlouho přitahuje „jeskyňáře“ z celého světa, jsou především kavkazské propasti Bohumínská a ORCUS a významný je také jejich podíl při objevech a dokumentování třetí nejhlubší propasti světa S. Pantuchina, která se nachází rovněž na Kavkaze.

Letošní výprava Čtyr Dag 1998 podle zástupce České speleologické společnosti ORCUS Josefa Wagnera proběhne ve spolupráci s ukrajinskými odborníky a její součástí bude i sestup do nejhlubší propasti na celém Krymu.

Bohumína nakládá vstroj před odjezdem výpravy jeskyňářů na Krym

FOTO: MAFA - MARTIN POPELÁŘ

KRYM "88" 14. 2. 8

JOSEF WAGNER

LIBOR VOLF

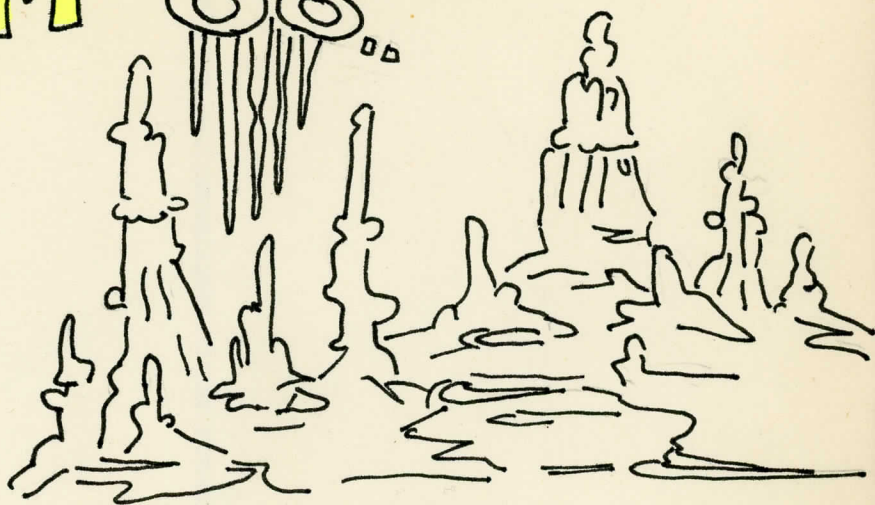
MICHAL ŠTÝBLA

ZDĚNĚK KUBÍK

PAVEL DOBEŠ

LUDĚK ČERMAN

JOZEF SZALAI

14.8 Je pátek dopoledne a my všichni se scházíme na klubovně. Balíme vše do dvou aut - Liborova Mercedesu a Ludtkovy škody pickapu. Před námi je 2000 kilometrů územím Ukrajiny o kterém nic nevíme - zato otovíce slycháme o nebezpečnosti cestování. Osum let jsme na Krymu za přáteli nebyli - kontakt málam umřel - a přece jen nakonec Sašu na telefonu chytlme a naše výprava může odjet. Odjet do razdva. Vyrazíme směrem na Krakov - ale jízda se brzy mění v přístoky v před. Po nekvalitních polských cestách přeplněnými automobily nedosahujeme průměru a mi 40km zahodinu. Ale přece jen naváček dosahujeme hraničnicko přechodu v Medyce. Na hranicích to ale vypadá jak při stěhování národů. Z Polska mrtí stovky ukrajinských aut s přiváznými vozíky plnými všeho možného a hlavně nábytku do nui na Ukrajinu. Bojuje se tvrdě o místo ve frontě, která se skoro nekýbe. Kdo jen sekundu zavláká je vytláčen jiným autem. Stojíme asi hodinu když se k nám přiblíží dva chlapi, že nás za 40\$ dostanou na polskou celnici za pár minut. Říkají, že je to mnoho. Přicházejí znovu s konečnou cenou 50\$ za dvě auta. Pojme se, že tady budeme čekat až dorazí a tak to bereme. Opravdu se zdvořa zvedá a naši „převáděči“ na nás křičí - Rychle jedte za zdvořu. Vjíždíme na polskou celnici a kalandrie teprve začne. Poláci se berou technicky našich aut a začínají je kdesi prověřovat, zda auta nejsou kradead. Srdmi tu už stojí olva němei - kdoví jak dlouho. Když se hodinu nic neděje, kromě toho že Libor málem poslal hajze bábu, když mu zavřela WC, jdeme za sedícím celníkem pro informace, na co se dělat. Vlastně na mě protože Poláci ještě nic nezjistovali. Protože pohámi a po další hodině máme papíry a můžeme na celnici ukrajinskou. Tady vše začne poplatky. Ujednání okynka 5\$ za vjezd auta. Tak zjistuji, že Pavel a Jošo nemají v pase razítka „služebnaga“ což my ostatní jsme si zdarma stihli.

MRAMORATA

PŘIVÍTANÍ
SE STARÝMI
PŘÁTELI....

vyříditi v Bohumíně a už je ženou kolářskému okynku zapla-
tit 30\$ na 140m. Tak vyplňujeme formulář kam a proč
jedeme, celým prohlášením co vezeme a myslíme si že je konec.
Nebyl. Už nás posílají kolářskému okynku - 5 Hřiván za
akolbgi na auto. Podalší kontrole a další zdvoře konečně
opouštíme celým prostr a popůlnoci vyřídíme na zcela temnou
silnici směr Lvov. Podzřivě sledujeme každá světla za ná-
mi před námi, zda to již není mafie, která oheo po nás vy-
pádná. Po 100 kilometrech jsme na objezd Lvova a zastavujeme
u jednoho "motelu" s pumpou. Snad tady bude bezpečný noční.
Abul.

5.8 Ráno 5⁰⁰ a my vyřídíme dále směr Oděsa. Myslíme si, že
když máme antiradar - bude na nás policie krátká. Nebyla
Po sto kilometrech nás zastavuje policajt a ukazuje Pepovi na
radaru, že jsme jeli o "40" více. Budete pryj za 17 hřiván (8 dolarů)
Pepa mu pravi - tu máš 5 \$ a mě napíš. A jedeme dál. Už si ale
dáváme více pozor, neboť policajti zapínají radar až po zaměření
na podzřelé auto - a je už signalizace našeho antiradaru namie.
To jsme už změření. Tady jsou silnice plné aut - a kupodiva velmi
mnoho západních značek - itěch nejdražších Zbohatelů jete
dost. Většinou s ruskými a běloruskými SPZ.

Pozdě odpoledne doskujeme Oděsy a máme zasebou větší polovinu
cesty a rozhodujeme se dojet až do Simferopolu. Spojujeme se se šesťkou
a odhadujeme to na příjezd okolo 02⁰⁰ hodin. Cestou jsou opět
plné aut, trasavade přes města, auta špatně osvětlená, povrch na-
kvalitní. Snažíme se jet co nerychleji - a tak nás opět lapá
policie a stojí nás to 17 hřiván. Ale přecezen opile třetř neobjíma-
me se šesťkou a oslavujeme příjezd.

16.8 Ráno se nejdříve pouštíme do opravy radiu páky Mercedasu Vita a pak
jde Saša s Pepou nás zaregistrovat na policii odpoledne jako relaxaci
jedeme k moři. Samozřejmě se potápíme, lovíme rapany a pijeme ulro
Na pobřeží černého moře se mnoho změnilo. Krásná přimorská centra
chátrají a jedinými cizinci jsou zde Rusi a Bělorusi. Všude je binec
jakov Rusku. Cesta autem tady opět připomíná boj v ardně. Drzejší
a bezohlednější vítězi. Zvláště když na cestě ne mňkají, nejdražší auta
místních bossů a mafidů.
Večer pokračujeme roslavě setkání až do padnutí

17.8 Vše ballme a míříme na čatyr Dag - do Sašova panství. Klub spaleo-
logů již dnes neexistuje - zato vzkvétá Sašova firma ONIX. Spřístupněné
turistické jaskyně Mramornaja a Emine Bajir Chasar, doprava, baryu
jaskyní, výroba váz z mramoru, velkoobchod se sklem - to je část Sašových
aktivit. Záměstnává 50 lidí - dřívější členové klubu, má 40 aut - hlavně
na kladních - ale zůstal tak jako byl - obyčejný člověk a ochránce pří-
rody a jaskyní. Jeho lidé mají trojnásobek průměrného platu na Ukrajině
tj: 150 \$ a ještě stravu za 100 \$ - takže je pro ně šesť bokem - zvláště když
tu vládnou vysoká nezaměstnanost. A to už na něj mafie poselala zabijáka.
Ještě, že má Saša své lidi.
Cesta na čatyr Dag není stavěna pro vito, a tak je v jednom místě
musíme blažit. Trach, kameny až k jaskyním - a přesto na parkovišti
na hoře jsou desítky aut a autobusů. Prohlášíme si Sašovu říši.

Obě spřístupněné' jeskyně, bary, ubytovací domky i chaty pro hosty
Vácer bareme overaly a jdeme fotit do neprístupných částí Mramorovej
jeskyně Turisté nandsčumí, když je v jeskyni máme srovnávaný mi kar-
bitkami, jak na kosmonauty. Fotíme do 22⁰⁰ hodin a jdeme večerět.

18.8 Dnes jdeme do Horního "Bojiru" Opět jsme senzaci pro turisty když je miji-
me na proklivkové trase a mizíme v okně asi 15 m nad zemí. Tady
začíná "Horní Bojir" Travers nad jezerem, desetimetrové stánem
výstup stěnou podstrop 20 metrů vysokého domu a pak slánem' do
domu kečkemět idokloubky 40m.

Jsmo všichni, kromě Tibora, kterého ulapila horečka. Fotíme bohatou
krápníkovou výzdobu i sestupy vertikálními a Pepa se dokonce pokouší ono-
vá objevy. Tady je to marné. Tisíce jeskyniček se pokoušelo ostojně

Končíme prohlídku "Horního Bojiru" a opět se sdružujeme mezi turisty z horního
okna. Když je máme, cvakají jejich fotoaparáty jako před hotelem v
Cannes. při festivalu když přichází Stalona s Costnarem.

Vácer v sašové chatě degustujeme krymská vína a koňaky u učme Jožu
správným názvem jeskyni - neboť Ermine Bojir chasar přejmenoval na
Emir Bazar a Kyzilkobcu na Kazi Bizi.

19.8 Jdeme do propasti "Bardonka" - 160m. Vstupní otvor má hloubku - 100
m a Pepa si tu chce vyzkoušet cokdouni. Aki povede Bobak - sám
se přihlásil izetouni. Ale když po hodině a půl nainstaloval jeden
rýt a jednu přepínku - asi se přecenil. A když ještě rak pověsil lano
z přepínky na půl do dna mu chybělo 20m a nainstaloval pro-
čestě užel - ztratil zbytek důvěry. Je vidět, že lezerní pozvoničí a diviačí
moc zkušenosti nadd.

V propasti je ještě firma snik a na dně čekala lezeckachna. Sice mrtvá
ale kachna. Mezitím Pepa a Tibor ještě trochu nemocný natáčeji pdr
záběrů v Mramorovej. Cesta z propasti "Bardonka" byla bez problémů a tak
Michal se přidává k filmové skupině - zatímco vsatínátri ještě vyrážejí
na porohovou exkursi.

A vácer opět va srubu sestary m dobrým programem.

20.8 Ráno vplnásila jdeme toďit znovu do Mramorovej, zatímco vsatir
míří na Horní plato čtyř dagu. Do jeskyně natakujeme kabaly a za-
suvky a Pepa se jen krčuje, když vidí jejich stav a sílu vodičů.
Na taková tenká dráta bych nepripojil ani "holici strojek" pravil. "Natač
1500 Wattů světla.

Naštěstí nikoho nepokopalo, ani nezabilo a tak natáčením končí dobře.

Odpoledne se loučíme s přáteli i jeskyněmi na čtyř dagu.

Při posledním jídle na platu si Tibor stačil pořezat palce a tak
raději naváceri míříme nad děu Dadi Vasji. Dáda - jetak jak jsme
jej znali před osmi lety. Dnes bydlí s ženou v domku nad kraji
Simferopolu. a přivítal nás královsky. Na stole bylo vše na co si
kdo mohl vzpomenout. Tady jsme se cítili jako doma.

Dáda sítady sám vybudoval hntzdačko. Bez proudu - ten mu
boly zajišťuje větrák který pohání dynamo a to dobíjí akumulá-
tory a z nich pak napáží 12V žárovky. Renitu ani voda. Proto
vaskále kope studnu a je už v kloubce 30 metrů kvodli mu chybí
3metry. Na zahrádce si vypěstuje potraviny a sám si napáčí
i koňak. Takový děný byl vždy. A v noci s mýra me šptrau
v sašové koupelně. Dokonce i Bobak, který si je pěstuje.

JESKYNĚ
MRA MORNÁJA

VSTUP DO PROPASTI
BEZDONNAJA

V TATARSKÉ
RESTAURACI

- 21.8 Ráno musíme opět na policii kvůli registraci, která byla zatím prozatímní. Nebyl tam náčelník. Vypisujeme spoustu papírů, dle-
jí po nás fotografie. Po obědě vyrazíme do národního parku Kara-
Dag. Jednoho z nejprůběžnějších národních parků v bývalém SSSR. Nikdy jsme se
do něj nedostali. A málem to nevyšlo ani nyní. To když po
načepování špatného benzínu po 30 km jízdy zůstala stát naše škoda.
A tak se do Kara-Dagu posouváme přístoky. Vyčistíme filtry a
ujedeme 1 km a znova. Váčer dorazíme na bývalé výcvikové cen-
trum delfinů, kde se ubytovávali v buňce okolo níž krouží
spousta psů a koček. Itady je porážkový ruský nepořádek. Proto
raději spíme venku.
- 22.8 Dopoledne s naším průvodcem Saňou míříme do Zapovádniku - ale
podél pobřeží. Jdeme - či spíše lezeme poskále a hlavně plaveme.
pouť kolmými skalními stěnami, vysokými až 300 metry. Dostáváme se
až k "zlatým vratům". Potápíme se v čisté vodě, pod náma je mnoho
ryb, rapanů, mušlí, menší jestky - no nádherná. Skály, vzniklé sopeč-
nou činností, vystupují z moře a my plaveme pod nimi.
Přímo z moře jdeme navštívit akvárium s představením del-
finů a lachtanů. kdysi byli cvičeni pro armádu - odnes "vystu-
pují" pro lidi. Je nám jich lito
Den nakonec a my vyrazíme na exkurzi Kara-Dagu nahoru
na hřeben. Vystupujeme do nádherné skalní scenerie.
Sem se může pouze s průvodcem a také někdo co chvíli přepada-
jí strážci přírody a Saňa musí furt vysvětlovat kdo jsme.
Na hoře na hřebenu Kara-Dag pokračuje dál - ale někdo zasta-
vuje tabule - vstup absolutně zakázán - všem. A tak se
vracíme zpět se zapadajícím sluncem. Ale den ještě
stále netoní. Jdeme do vesnice - tedy do edžeňského centra
na pivo. Lezeme do prvního baru a zjišťujeme, že mají poslední
piva - tu jsme vypili a jdeme dál. Na pobřeží je barů plno a
naštěstí tu pivo nechybí. A nechybí tu ani hezké holky. Je se
na co dívat. Někdo spíše ale lakají "šášlyky" a tak hned jich
8 objednááme. Pivo a šášlyk za šumění moře - a pobyt na
Kara-Dagu končí.
- 23.8 Ráno balíme náš "tábor" a chceme jet do Sudaku. Vyčistili
jsme filtry na škodovce a věříme že pojedeme. Janžehned
u bran střediska kde jsme byli ubytováni nás zastavují dva
chlápci jako goryly v křídlech a velký zlatým křídlem na
krku. Ukazují jakási průkazy policie. Přijíjíme už dvaadvá
v zátku i chodíme po rezervaci bez povolení a jako přijíjíme
řešit. Na naši reakci at se spojí Saňa s jejich náčelníkem nerefla-
ktovali. Vše bylo jasné. Chtěli dolary do kapsy. Ale Saňa byla
neoblomná a zdádal spojím s náčelníkem. Nakonec "policie
ukrátasech" kapitulovala a odjeli. Ale zase přístoky, upřed.
škodovka nejezdí. Kupujeme filtry a přímo v Sudaku před
vojenskou posádkou zvedáme auto a děláme opravu.
Vejsko bylo nice narvozni - ale za hodinu si nads zvykli.

POBŘEŽÍ KARADAGU...

ZLATÉ VRATA

Oprava nepomohla. Prohlédneme si Judožskou pevnost, zapřahujeme skodu zavíto a jedeme do Simferopolu. Ještě včer jej opět obraelme na bok - vyndavdme celou nddrá a po jejím vyčistění ješek.

24.8 Dnes do Kizil Koby Vaza nds /gor na "gruzaviku" Oblékame se do gidrokostýmů a míříme k prumím sifonu. I vstupní část kizil Koby je dnes zpřístupněná - ale čtyř Dagem setoneda' srovaat. Prumí sifon jednes pro mizký stav vody polasifonem a tak prím je jednodušší. Za sifonem se chvíli plava, chvíli jde a akeekonči u kloaky. Vracíme se zpět a některé už mají pod gydotkostýmý vodu. Po kizil Kobě je nutno do horké vody. Saša nds nakeď da' na gruzavik a míříme do sauny. Sebou sa možřejmě zaboypri va, ryb a vina. Sauna je nice pro některé z naš utrpáním, hlavně Luděk sa cítí jako v mučelně. Ale ito jsme přežili všichni.

25.8 Judož volná a my jdeme na prohlídku místa Simferopolu. Prochá zíme obchody i tržnici Tržnice to olnes nemí ovoce a zelenina ale stovky stánků s kosmetikou, potravinami a tureckým bramb. Pripadně si jako na ostravské burze ule desetkrát větší. Lidetady prodá vají keduco - od hřebíku přes staré boty až po radiomagnetofony. Mezi stovkami stánků ztracíme Luděk a jsme zvědaví zda májde klubovnu. Tak raději jdeme zapít Luděkovu památku pivem. Zjišťujeme, že zde dají koupit akorat CD. Včer naš Saša pozval na večeri do Tatarské restaurace. Tatarská jídla pivo vodka - olokonce i tance přitatarské hudbě. Když v noci koníme izjišťujeme že vanku kje. Děšt v Simferopolu po třech měsících.

26.8 Jádeme na Karabi. Nasedáme na Gruzavik a Igor naš vaze ke platu Karabi. Pod ním začína naše hrůzostrašná cesta na peato. Igor vede auto cestou necestou. Po dvou hodinách jsme vyřeseni, ošlekarí větrami a marně jezolíme poplatu a hledáme propast karamurza. Odpoledna nacházíme jiný rajon s několika propastmi. Mnoho časa ale do sat mění n' nema' me a tak Pepa všem připomína, že v Simferopolu máme být posedmé. Jenže... Nedisziplinovamí vsatníkci se opět vyznamenali. Bylo už tma když vyřrali teprve sdět. To už Igori Pepa věděli že jezle. Auto bylo uprostřed plata mimo cestu a v noci najít cestu mezi zavrtý skalními stěnami je skoro nemožné. Čtyři hodiny v naprosté tmě běháme poplatu a hledáme cestu pro auto na horstou stěrku pokteré jsme přijeli. Konečně nacházíme příjezdovou cestu a řetězu karbidek nani navádíme náš "gruzavik". Jenže - vat mě si pleteme směra míříme opačně. Po hodině jízdy s láným terénem cesta končí a my jsme úplně jinde. Končí také benzín vndrži a po půlnoci končíme uprostřed plata. Jan v monterkách je pátá zima a nekřeje ani pomyslení na náš objer - propast hlubokou 26 metrů. Jako prumí do ní sestoupil Michal. Mačkame se na korbe zatímco Pepa si šel rozdolat deňk lusu a v duetu proklinal tupeost vsatníkci. Oto více zetus náma mrznou i olvě kočky Nataša a Katka, která komavie olgorem schyba' ráno od Saše, který kvůli nám určité stel celou noc.

27.8 Je konečně ráno a my se zmzli budíme na platu. Igor se zdankam šahněji poplatu benzín. Nacházaji kolegu Sašu, který se sajd károu nám přiváží benzín.

PEVNOST SUDAK

... PŘÍPRAVA NA KIZIL KOBU

PŘED PRVNÍM SIFONEM

NA KARABI
HLEDÁME
JESKYNĚ ..

Cesta do Simferopolu byla už jen projíždkou na nakládku. Sasa
naš "pětná" přivítal. Malá muž vzbudil policii i zadržanku.
A já sa mu nedivím.

Spíme do odpoledna a zbytek dne trávime na pivu a pak lou-
čim. Yetovždy nejtežší.

28.8 Brzy ráno se loučime se sašou a odjíždíme směr Kyjev. Při vyjezdě
z Krymu zastavujeme na velkém rybím trhu a nakupujeme
sušené ryby a míříme na sávan. Samozřejmě chytáme olvě
pokuty za rychlost a bíloučaru a libor jednoho napomenutí, zato
že beiká na protijedoucí auta.

Spát jsme měli až v Kyjevu u přítele klímčuka, jenže když
v noci dorazíme, není doma a tak míříme dál.

Life i je měka cesty nejsou dobré. Vůbec už neklelíme na
omezem' rychlosti a okolo 03⁰⁰ zastavujeme u Lvova
krátký spánek a jedeme dále ke hranici s Polskem.

Tam je samozřejmě fronta aut. Sotva zastavíme už jsou
u nás převaděči. Za 40 \$ nás dostanou ihned na celnice.

Říkáme že nemáme zájem a stojíme dál. Před námi je
50 aut a fronta se skoro nehýbe. Vidíme, že někteří šoféři
před námi dávají úplatek a odjíždějí na celnice. Převaděči
přicházejí k nám znovu a smízejí taxy na 50 \$. My ale
nereflektujeme a krajeme karty - což oni nechápou.

Za hodinu jsme na čáře. Tam na nás vymáhají opět
poplatky a sáza vzduch 5 \$. Ale pak už sáto hýbe a za hodinu
jsme v Polsku. Tam už jen zastávka na pivo a za desetolik
hodin jsme opět v Boku mině.

NOVĚ OBJEVENÁ PROPAST -26 m

PLATO KARABI,
KDE JSME PŘÍŠOBILI

KDO ZABLUDI V ZÁLUŽNĚ

20.9

Pavel si zase cosi vymyslel. Prý at' spustíme jeho lidi z HTK do dolu zálužná - a vyjehodí at' si najdou sami.

A tak do akce vyrazili Libor s Michalám. Na letišti vyzvali tak dvaet "hardtokildku" a skolonou aut zamířili do zálužné "Pavlovi hoši" byli vaseli až do chvíle, kdy stameli nad vstupní šachtou do zálužné. Hází me lana do šachty - před objektivy televize je aktrum i Libor. Sjíždí jako prvm' a za ním Pavlovi "zabijáci". Libor je neformě, neboť výstup dolm' šachtou zvládá bez pomůcek.

Všichni jsou již dole a akce může začít.

Libor s Pavlem míří spodním patrem ven a Michal vystupuje polaneck nahoru a lana balí. Pro ty upod- zamí zbývá jediná cesta ven - najít na III patře za vodou malé okno, vyházející ze sraku ven.

"Pokusm' kráčet" to zvládají různě. Mnohým se nechce do vody a tak bloudí chodbami. Marně.

Zatím co my obědváme v myslivně. někteří nacházejí cestu ven.

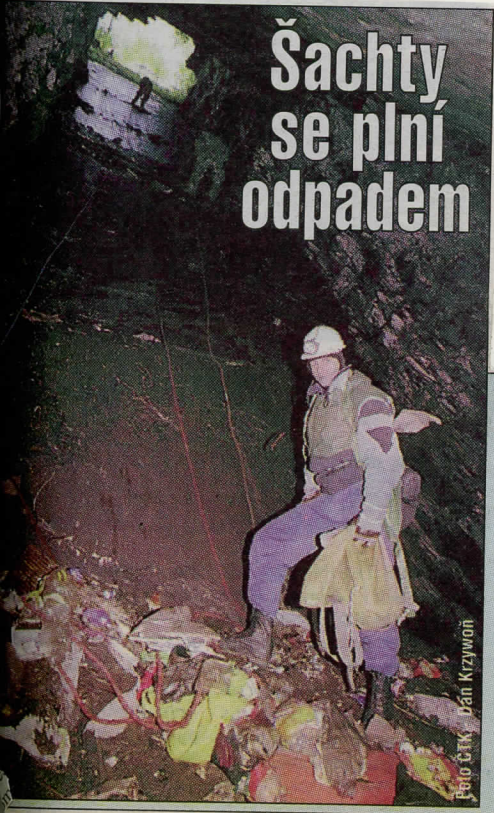
Když přijedeme k dole zpět největší na vanke kromě skupiny Slováků.

Ale pět minut před vyprsemím limitu vyběraží zmrzí na povrch.

Zdraví a celi.

Ahoj Michal

Šachty
se plní
odpadem

TAK TO VIDĚLI
NOVINAŘI
S ČTK...

ZÁLUŽNÁ (ČTK) - Břidlicové šachty v obci Zálužná na Opavsku jsou již po mnoho let nelegálně zasypávané tuhým domovním odpadem. Desítky metrů navršeného smetí v bývalých důlních dílech ostře kontrastují s nedalekými úpravnými domečky zdejších chatářů z Ostravska. Odpad, často toxický, ohrožuje i zdejší populaci zákonem chráněných netopýrů, kteří mnohakilometrový důlní systém využívají jako své tradiční zimoviště. Na snímku speleologové kontrolují dno jedné ze šachet.

... DO ZAŘIŽENÍ JDOU DAVY...

A LIBOR SE NA VŠE VY.....

SPŘÍSTUPNÍME KNĚHYNI?

4:10

Řekli jsme si dost pádu v Kněhyni - a proto
na montujeme do vstupní propasti ocelový žebřík.
A tak ve spolupráci s ČIKO Baskydy jsme začali už
v roce 1997 s přípravou. Nechali vyrobit žebříky, konzoly
atd. A dnes přišel den instalace.

Na Kněhyni nás jede jako mysl. Z Bohumína a Libor, Pepa
Martin, Michal a Mercedes s vozíkem plný materiálu.
Dvě posily z Frydku a ze Vsetína Zdeněk, Pavel, Bobak,
Jožo, a hlavně Čody s gazem.

Sraz jsme naplánovali správně v hospodě. Po pár pivkách
vyrazíme na Kněhyni. Mlha, zima - tím nás Kněhyně
přivítala. Proto hned od počátku kolovaly flašky
sá slivovici, rumemí režnou.

Ala vzhůru do práce. Smontovááme 5metrů dlouhý
ocelový žebřík a spouštíme jej do vstupní propasti.

Pepa, Bobak a Pavel vysekávají dvory pro konzoly
a postupně zabetonávají držáky žebříku.

Základní ukotvení je kotovo a žebřík drží. Přistě
budou přidány další konzoly

Pro dnes končíme - jenže cesta dolů byla málem
horor. Takdyž si Libor, posílen řadou promítací splete
horskou cestu se závodní dráhou. A už jsme byli i s vo-
zíkem v příkopě a Jožo s mercedesem málem taky.
Pokračování bylo stejné. Raly pohorských cestice,
díračů na cestě. Chvillemi jsme letěli vzduchem.
chrtili ryli podvozkem..

A tak Pepa raději zastavuje v hospodě Kněhyně.

A ta brzy patří nám!

Kněžyni jsme málem díky mlze nenšli

VSTUP DO KNĚHYNĚ SE ŽEBŘÍKEM

ZÁCHRANÁŘI NA KNĚHYNI

Ponahodě jednoho mladíka v Ondrdšovské kotlině který tam zabloudil a zůstal uvězněn 56 hodin rozhodl se Matěj - náčelník savařomravské ekologické záchranné služby že udělá "cincem" na Kněhyni.

A proto přizval Horskou službu vodní záchrannou - a samozřejmě bez máš byto na Kněhyni nešlo.

Nechyběl ani Čodý a Česká televize

Jedze... V pátek předákeř dostal Michal Loktem do oka - a měl natrženou štrici a Pepa spadl z těsem a měl noku vsadře.

A tak jsme také přijeli do Frydlantu i kole na Horskou službu byl sraz všech. Záchranní z Prostějova sice ještě bloudili po okolí a z Jasánku ještě pro poruchu auta nevyjeli - ale záchranná akce začala.

Kuchavý Pepa a poloslepy Michal vadou deset aut na Kněhyni. Tam se společně záchranní, horská služba a vodní služba převlékají do výstroje - nově jak ze sportovního žurnálu. No, až vyjde z Kněhyně, budou vypadat jinak.

No natonec "olici" záchranní si vzájemně prohlédly výstroj a "zraněného" vytáhli ze dna vstupu ml' sadety.

Telenze točila a všichni byli slavní. Chtěl bych vidět jak by tyto členové záchranní dostávali v nosítkách zraněného ze dna Kněhyně přes netopyřil chodbu.

ZÁCHRANKA PŘED AKCÍ

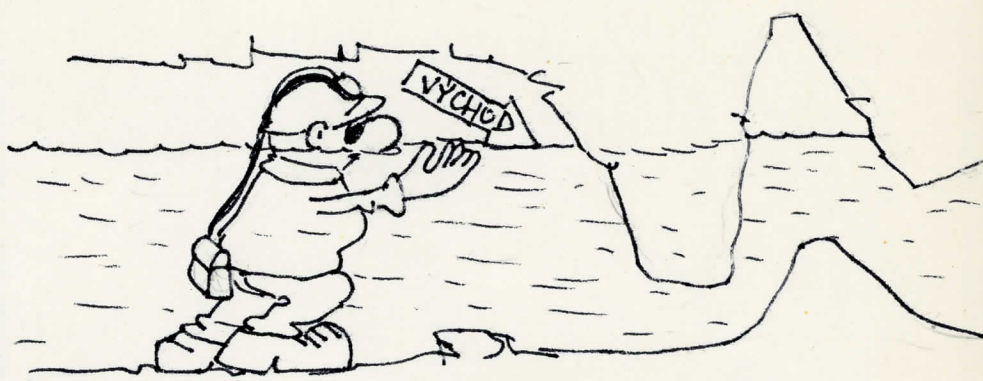
ZÁCHRANKA V AKCI

OPĚT PRO "HTK"

(HARD TO KILL)

Pavel Trošač
zasaspiškal,
akci prosve
Hard to kill a tak
jsme vyrazili do Oder.

V pátek po obědě
Libor, Pepa, Arnošt, Michal, Martin a Kuba. Krom toho ještě
naši psia Liborova dcera - nazvaná Kalamity Jarka.
U čerme 'už stálo kežno stanů, jejichž obyvatelé nás očekávali.
A mezi nimi stáli známí Doktor, Soptík a Libor z Prahy.
Imy budujeme náš tábor a kupodivu všech z Mercedesu
postupně vytahujeme invalidní vozík pro Pepu s nohou vsaďte,
dva křesla pro Liborovu rodinu, bečku piva, benzínovou
pilu....

Odpoledne přijede Pavel a vše může začít. Nejdříve samo-
zřejmě vyvík na travě mezi stromy a pram skupinu posi-
láme do podzemí. Vede je Michal, neboť Pepa může tak
akorát vše řídit kerli z vozíku. Ještě ale čekáme na skupinu
poláku, kteří jsou další a borenti vyvíku.

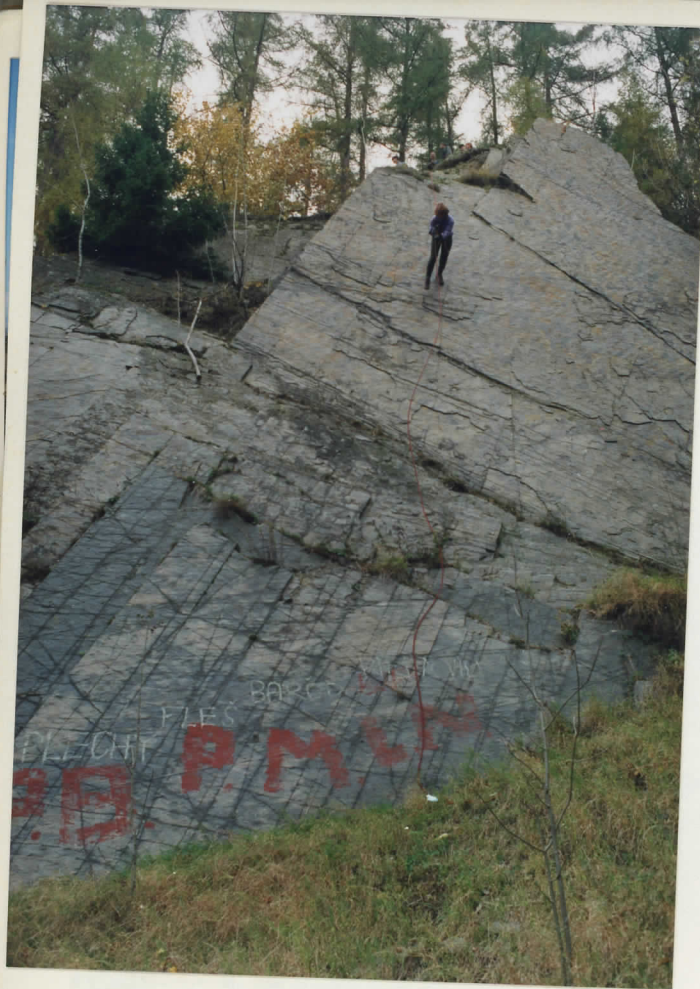
Pak se ale ujal vlády Liborova dcera Tina i křesla při výle-
třech leteck dokázala způsobit škodu jako zájezd duchodkyň.
Převrhla stůl s malitací whisky, převracela co jí stálo v cestě,
zbourala stán, spálila si ruku a rotno v pát všechny budila svým
jekotem připomínající střelu na Aurorě.

Poláci potroše hloudeň přijedějí zatmy a tak bez vyvíku je
spouštíme do čerme - zatímco ostatní vasaletkurduzi pivo
z bečky - až do půl třetí.

Sobota: přemístujeme se na střelnici do Bučisova. Tam
se ujímá vlády Pavel a strlí nějak u Stalingradu.
Samozřejmě s naší účastí a to naše řady posílili Jna
a kerli z Frýdku. Odpoledne na stěny lomu navěšujeme
lana a učíme všechny slaňovat klavou dolů.
jako v lom to jde nejhůř Paulíně, která vypadá na laně
jako by byla po obrně.
Včera se opět sčázíme v čerme a pokračujeme v likvi-
daci bečky do noci.

Neděle: jedeme na záležnou. A brávaný kurzu
spouštíme do dolu, vytahujeme lana - a jejich úkol
je jasný - najít jinou cestu ven. A odpoledne se
to dává všem!

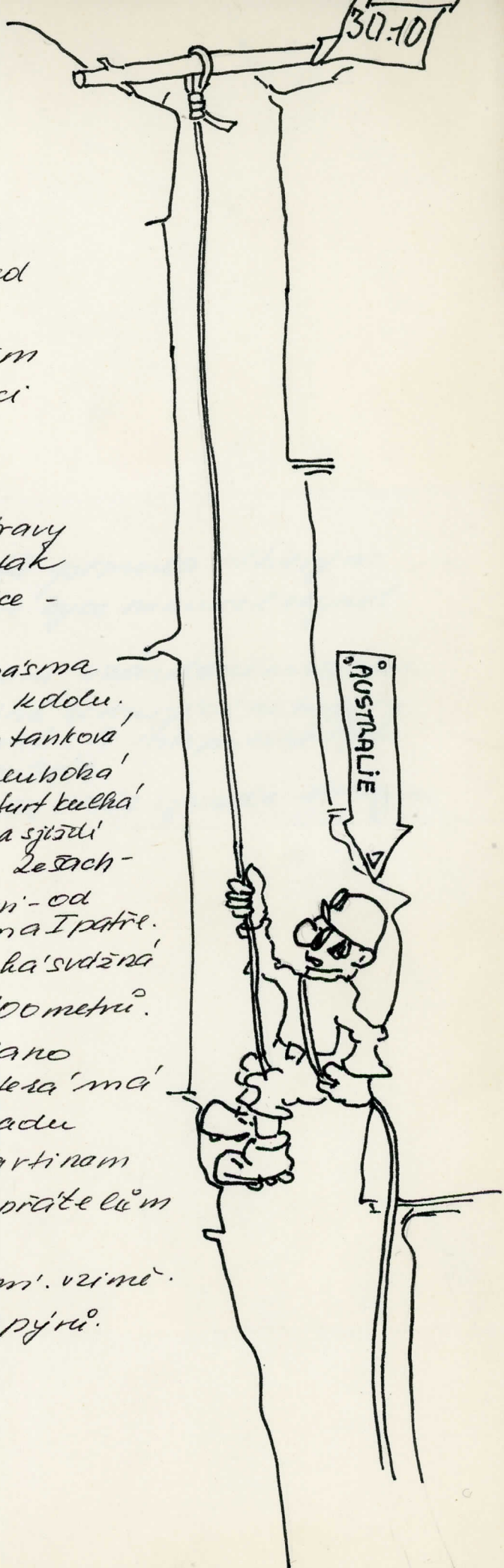

NOVÝ DŮL JAN

Naš bývalý člen Orlusu Milan Rous se svými přáteli objevili u prostřed vojenského pásma libava' nový brádicový důl Jan. Těšba v něm byla ukončena porážce a kluci v něm dosud prolezli I patro. A tak tam vyrazíme s nima. Sraz byl v Kozlově. Postupně poznáme Pařezu, Davida z Ostravy a zjišťujeme, že to s nima nebude tak lehká. Když dělají výškové práce - srubotechnika jim moc nejde. Vjíždíme na černo do vojenského pásma a asi po 20 kilometrech přijedeme kdolu. Leží na planině mezi lesy, nuda leko tanková střelnice. Otevřená šachta je pry' hluboká 150 metrů. Podle Pepy (který ještě furt kulhá' posundám' sádry) naváží lana a sjíždí dolů. I patro je v hloubce 40 metrů. Ze šachty se stačí zhoupnout a vsichni - od máš Michal s Martinem jsou na I patře. Z rozláhlých chodab vede i dlouhá svážná na II patro - do hloubky 100 metrů. Tady je nutno navázat další lano do šachty vedoucí z povrchu, která má na dno zde ještě podle odhadu 50 metrů. Tady Michal a Martinam končí. Tlačí nás čas a našim přátelům to jde vše příliš pomalu. Proto sem musíme znovu sejm' vzim'. Můhou zde být i kvanta netopyřů.

HALDY VOKOH'
DOLU

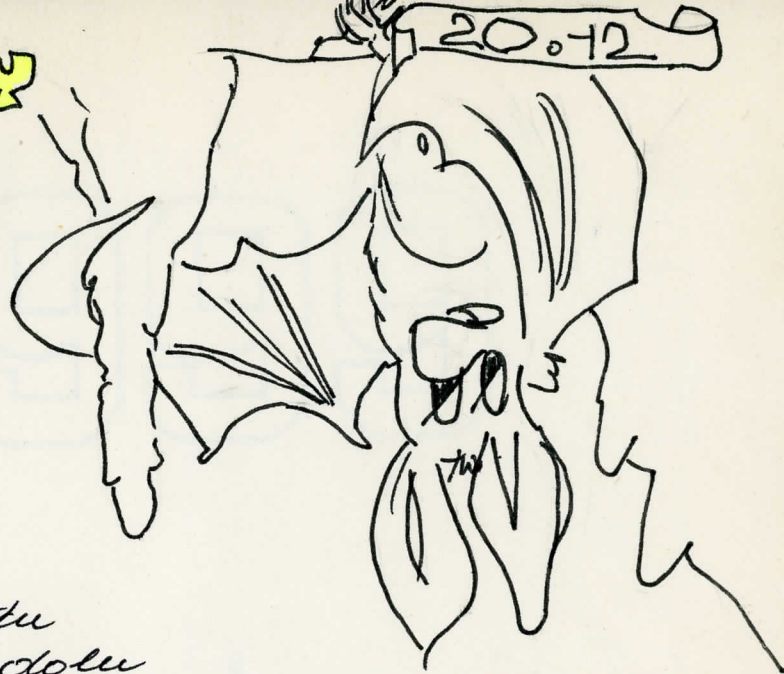

VSTUP DO DOLU JAN

OPĚT NA NETOPÝRY

Pepa, Arnošt, Michal
a mladý Zdeněk z kroužku
vyrazili na kontrolu dolu
St. Věchomovice.

Cesta k dolu po zledovatělé cestě přinesla některým
účastníkům řadu pádů, za které by se nemusel stydět
žádný kaskadér.

Dovnitř vedeme malým okénkem v zarděném vstupu
a dlouhokoramižeme najít žádné zimující netopýry
Ale přece jen se začínají objevovat. A na počtu máme
jich více jak 30. Normálně star zde.

Zato zpět si Pepa vymyslel, že nás vyvede druhým
vstupem z horních partií. Jenže nikomu neřekl,
že chodba van se místy mění v sakramizkou a úzkou
plazivku. Malý Michal a ještě menší Zdeněk
se proplazili lehce - zato Arnošt musel se
seba postupně odstranit řadou šatstva, aby
se plazivkou "pročunul." Ale nakonec se "pročunul".

Opouštíme důl a míříme na chatovou osadu
na druhé straně Moravice - tamprý má být další
šachta do podzemí dolu Žaluzně.
Hledáme ji ale marně. Nic nového nenachází -
me a tak míříme opět domů.

JOG WOK

DRUHÝ VÝSTUP Z DOLU
JE POUZE PRO "CHUDÉ"

